

2 / 2 0 1 1

Kirkkomme Lähetys

Vår kyrkas mission

Yhteiseen pöytään.

Uskontodialogiin
kuuluu kristillinen
vieraanvaraisuus.
s.14

TILAUKSET JA
OSOITTEEN-
MUUTOKSET
Puhelin: 020 754 2333
Faksi: 020 754 2342
Sähköposti:
tilauspalvelut@kotimaa.fi
Kustannus-Osakeyhtiö
Kotimaa,
Osoiterekisteri,
PL 137, 00201 Helsinki

JULKAISIJA
Kirkon lähetystyön keskus
PL 185
00161 Helsinki
Puhelin 09 18021
Faksi 09 1802 436
www.evl.fi/kkh/kuo/klk

PÄÄTOIMITTAJA
Risto Jukko

TOIMITUSSIHTEERI
Danielle Miettinen
danielle.miettinen@
kolumbus.fi

TOIMITUS
Ville Auvinen
Kari Eskelinen
Paula Laajalahti
Maija Sankari
Juhana Sihvo
Johanna Söder
Timo Vasko
Vuokko Vänskä

TAITTO JA KUVAN-
KÄSITTELY
Kustannus-Osakeyhtiö
Kotimaa
KUSTANTAJA
Kustannus-Osakeyhtiö
Kotimaa

PAINO
Kirjapaino Uusimaa

PAINOS
6000 kpl

LEHTI ILMESTYY
kaksi kertaa vuodessa.
Seuraava numero ilmestyy
maaliskuussa 2012.

Lehti lähetetään seurakun-
tiin, lähetyslaitteille, kir-
kon virassa oleville papeille,
lehtoreille ja uskonnonpet-
tajille. Tämän lisäksi ryhmä-
postituksena esimerkiksi
seuraaville tilaajaryhmille:
kirkon lähetysjärjestöt, hiip-
pakuntien tuomiokapitulit ja
lähetystoimistot.

ISSN 0789-5135

Viestinnän tarve lisääntyy

Namibiassa työskentelevä Ari Koivulahti kuuluu lähetystyöntekijöiden kasvavaan ammattiryhmään: hän on viestinnän ammattilainen. Millainen oli tiedottajan päivä piispa Shekutaamba Väinö Väinö Nambalan kanssa? **Sivut 4-5.**

Kysykää meiltä uskonnoista!

Seurakunnilla on paljon arjen asiantuntemusta muista uskonnoista. Kirkkohallitus puurttaa uskontojen kohtaamiseen liittyvissä neuvottelupöydissä ja tuottaa aiheesta oppaita. Osataanko yhteiskunnassa hyödyntää kirkon uskonto-osaamista? **Sivut 6-11.**

Lisääntyykö uskonnonvapaus Lähi-idässä?

Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä kuohuvat. Vähemmistöuskontojen edustajat toivovat, että Arabikevät tuo mukanaan lisää uskonnonvapautta. Jos valtaan pääsevät islamin konservatiiviset voimat, myös monet muslimit joutuvat ahtaalle. **Sivut 20-23.**

Tässä numerossa

3	Pääkirjoitus	26	Täsmäkoulutusta kansainvälisiin tehtäviin Suomessa
3	Kirkkomme Lähetys 50 vuotta sitten	28	Lähetysteologin pöydältä
4	Tiedottajan päivä Namibiassa	29	Kirjat
6	Uskontojen taitajaksi kasvamassa		
12	Kohtaamisia Japanissa	33	Ajankohtaista
14	Mihin tarvitaan uskontojenvälistä dialogia?	43	Kierrätyspiste: Kaupungin edullisin kahvila ja filttikirppis
17	Raamattu: Mika Aspinen	44	Aktuellit
18	Eturintamaan kasvamassa	45	Kolumni: Tuomas Anttila
20	Uskonnonvapaus murroksessa	47	Ledare
24	Keräilykuva: lehden uusi toimitus	48	Rukous

Hedelmiä matkalaukuissa

■ **ALOITIN TYÖNI** kirkon lähetysshiiteerinä maaliskuun alussa. Lähes ensi töikseni lähdin Namibiaan. Seurueemme vei sinne matkalaukuissaan Namibian luterilaisen kirkon piispanvihkimyksen tarkoitettuja tavaroita piispanrististä albaan.

En voinut olla mielessäni vertaamatta joukkoamme **Martti Rautaseen**. Mitä kaikkea hän mahtoi pakata laukkuihinsa lähtiessään Namibiaan lähes 150 vuotta sitten?

Eteläisessä Afrikassa sijaitseva Namibia on hieno esimerkki siitä, mihin kristillinen lähetystyö voi parhaimmillaan johtaa. Toki Namibian kirkko on edelleen osittain riippuvainen pohjoisesta. Pohjois-Namibiassa maaliskuussa pidetty piispainvihkimys olisi kuitenkin sujunut hyvin myös ilman ulkomaalaisten läsnäoloa.

ME SAIMME kuitenkin nähdä afrikkalaisen kristillisyyden iloa aitiopaikalta ja olla itse muistutuksena siitä, että Kristuksen kirkko on universaali. Läsnäolomme viestitti, että me pohjoisen ja etelän kristityt olemme yhtä Kristuksessa. Evanke-liumin sanoman eteenpäin vieminen sanoin ja teoin, kirkon lähetystehtävä, kuuluu kaikille kristityille ja jokaiselle kirkolle.

Maailma on muuttunut Rautasen ajoista. Rautaselta meni matkustamiseen 10 kuukautta. Me nykyajan ihmiset lensimme perille 10 tunnissa. Mutta suurempi muutos on se, että kaksi kolmasosaa maailman kristityistä elää nykyisin eteläisellä pallonpuoliskolla. Kristinuskon painopiste on siirtynyt etelään.

Kuva: Aame Ormio

RISTO JUKKO
TT, kirkon lähetysshiiteeri

ME POHJOISEN KRISTITYT emme aina ymmärrä, mitä tämä merkitsee globaalille kristinuskolle ja lähetystyölle. Saatamme kiistellä keskenämme asioista, jotka etelän kristittyjen näkökulmasta näyttävät epäolennaisilta.

Paluumatkalla matkalaukkujemme sisällössä näkyi toinen suuri maailmanlähetysten murros. Moni meistä oli pakannut laukkuunsa namibialaisen Veikko Munyikan kirjan *A Holistic Soteriology in an African Context* (Holistinen pelastusnäkemys afrikkalaisessa kontekstissa). Kirjat olivat matkalla opetuskäyttöön Suomeen.

Lähetystyö lähti aikanaan pohjoisesta, tapahtui etelässä ja nyt me kannoimme yhden sen konkreettisista hedelmistä laukuissamme takaisin pohjoiseen.

K i r k k o m m e L ä h e t y s 5 0 v u o t t a s i t t e n

Lähetystyö on vasta alkamassa

Lähetyskentillä oman maan rajojen ulkopuolella on työssä 42 250 protestanttista lähetystyöntekijää. Tämä luku on suurempi kuin milloinkaan aikaisemmin. Heistä 64% on Yhdysvalloista ja Kanadasta. Pohjoisamerikkalaisten lähetystyöntekijäin luku on noussut 81% viimeisen kymmenen vuoden aikana. - - Vertauksen vuoksi voi mainita, että vuodenvaihteessa oli lähetyskentillä suomalaisia lähetystyöntekijöitä n. 250, niistä Suomen Lähetysseuran 133, Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen 9 sekä helluntailiikkeen 97. Lähetystyötä varten ke-

rätyt varat nousivat Suomessa viime vuonna n. 1 milj. dollariin.

Vastapainona yllä esitetyille tilastoille on syytä palauttaa mieleen, että maapallon nykyinen väkiluku on n. 2 700 miljoonaa, ja se kasvaa vuosittain lähes 50 miljoonalla, ja näistä ainakin 20–30 miljoonaa on pakanoita.

Kristillinen kirkko on perustettu jo lähes joka maahan, mutta lähetystyö on vasta alkamassa, varsinkin Aasiassa, jonne maailman väestön painopiste on siirtymässä.

Kirkkomme Lähetys toukokuussa 1961

Tiedottajan päivä Namibiassa

Ari Koivulahti työskentelee Namibian evankelisluterilaisen kirkon tiedottajana. Haastattelun tekeminen piispa Nambalasta houkutteli suomalaismiestä kiireettömämpään elämäntapaan.

■ **KOLMENKYPMÄN KRIISIINI** sisältyi huomio, etten tässä elämässä pystykään ihan kaikkeen. En aina-kaan opiskelemaan ammattia, jolle olisi kysyntää lähetystyössä.

Pari vuosikymmentä myöhemmin huomaan kuitenkin olevani Suomen Lähetysseuran työssä Namibiassa. Ilman ”perinteistä” lähetysam-
mattia.

Työskentelen enimmäkseen toinen silmä kiinni – valokuvaajana. Graafikon ja toimittajan tehtävät kuuluvat myös työnkuvaani, mutta niissä yrittän pitää aistit avoinna.

Namibiassa lähetystyöntekijät ovat tehneet itsensä jo lähes tarpeettomiksi: kirkko, terveydenhoito ja koulut toimivat hyvissä paikallisissa käsissä. Uusia ovia on kuitenkin avautunut kirkon tukitoimien kehittämiseen, muun muas-

”Täällä työpäivään on parasta varautua yhdellä tehtävällä.”

sa tiedotukseen. Tehtävien tarjoutuessa meitä ei tarvinnut kahta kertaa Afrikkaan houkutella.

Äiti opetti auttavaiseksi

Erään työpäiväni tehtäviin kuului Namibian evankelisluterilaisen kirkon uuden piispan, tohtori **Shekutaamba Väinö Väinö Nambalan** haastatteleminen.

Hän saapui tapaamiseemme pari tuntia myöhässä, koska oli aamulla havainnut erään kyläläisen olevan avun tarpeessa. Piispaallinen kiire siirrettiin pariksi tunniksi syrjään, kun ilmaantui tarve lähimmäisen auttamiseen – tuohon jokaisen kristityn perustehtävään.

Asiasta kertoessaan piispa arvelee auttamishalun tulevan **Frida**-äidin perintönä. Äiti oli lapsuudenkodissa auttanut aina muita, usein jopa ventovieraita, jotka olivat nälkäisiä tai väsyneitä.

Nambala kertoo varttuneensa puskassa, vaila mitään ”sivistystä”. Koulu, kirkko ja klinikka, jopa naapurit, olivat matkojen päässä. Hän pääsi monilukuisesta lapsikatraasta ainoana kouluun.

Alkuperäinen haave oli valmistua automekaniikoksi. Kahdesti hänen hakemuksensa torjuttiin, koska nuorella miehellä sanottiin olevan liikaa ”älliä”. Koulutus piti kuulemma hankkia yliopistossa.

Innostus autoihin kuitenkin säilyi. Saatuaan teologian opinnot käyntiin Nambala opiskeli samalla automekaniikoksi ja kiiruhti lomillaan kylän verstaaseen treenaamaan. Hänelle parasta rentoutumista on edelleen kodin nikkarointi tai auton rassaaminen. Hän on silminnähden onnel-

linen siitä, että muutaman vuoden kaupunkiasuminen on päättynyt piispaksi valintaan. Se on merkinnyt muuttoa takaisin maalle, pohjoiseen. Kotitalo on Ambomaalla, Oniipassa, lähellä kirkon keskustuomistoa.

Muut voivat odottaa

Nambalan huoneessa istuessani haapuilen kelloa kuulostellen, olisiko syytä jo lähteä. Piispa torjuu napakasti ajatuksen ja sanoo, että silloin kun hänellä on vieras, muut

Kuva: Ari Koivulahti

Piispa
Shekutaamba
Väinö Väinö
Nambala oppi
Frida-äidiltään
laittamaan muut
kiireet sivuun
silloin, kun joku
tarvitsi apua.

tehtävät voivat odottaa.

Ajatuksessa on kelpo lataus afrikkalaiseen ajankäyttöön liittyvää viisautta, mutta jokin suomalainen piirre sisuksissani laittaa empimään: ”Mitähän ajattelevat ne, jotka odottavat oven ulkopuolella?”

Kun siirrymme keskustelun lopuksi valokuvaukseen, sihteeri tuleeikin jo koputtamaan ovelle. Eteisessä joku kiireinen odottaa piispan puheille pääsyä.

Huomaan, että täällä työpäivään on parasta varautua mieluiten yhdellä tehtävällä. Suunnitelin tekäväni piispasta pikaisen haastattelun aamuyhdeksältä. Hyvästellessäni piispan sihteerä ulko-ovella kello on yli kaksi.

Länsimaisen työmoraalin mukainen tikittävä puurtaminen ei tunnu täällä toimivan. Piispan oma aamuinen valinta, lähimmäisen hyväksi, opettaa minulle, että työtä tehdessä kannattaisi myös Elää. Molemmat silmät auki.

ARI KOIVULAHTI

*”Mitähän
ajattelevat ne, jotka
odottavat oven
ulkopuolella?”*

Viestinnän taitojen kysyntä kasvaa

■ VIIMEISTEN KYMMENEN vuoden aikana lähetysjärjestöt ovat lisänneet viestinnän monien ulkomaila toimivien työntekijöidensä toimenkuvaan. Yhä enemmän on myös sellaisia lähetystyöntekijöitä, joiden päätyö liittyy viestintään.

Lähetysseura on nimittänyt ulkomaantyöhön oto-tiedottajia. He toimivat työssä oman päätoimensa ohella, mistä tulee lyhenne ”oto”. Tansaniassa, Namibiassa ja Etiopissa oto-tiedottajat ovat viestinnän ammattilaisia.

Lähetystyössä viestintä ei ole vain työstä kertomista vaan se sisältyy itse työhön. Esimerkiksi Nepalissa Forward Looking -järjestö antaa sokeille radiotoimittajakoulutusta. Näin sokeat saavat ammatin mutta voivat pitää myös vammaisten asiaa esillä viestimissä.

Uskontojen taitajaksi kasvamassa

Kirkko osaa uskonnot. Entä osaako yhteiskunta käyttää hyväkseen kirkon asiantuntemusta? Kirkon tietotaidon on aika päästä laajempaan käyttöön uskontojen rajapinnoilla.

■ SEURAKUNNILLA on hyvä kosketuspinta maahanmuuttajiin ja arjen asiantuntemusta muista uskonnoista, Helsingin piispa Irja Askola kehuu *Helsingin Sanomissa* kesäkuussa (24.6.2011) julkaistussa haastattelussa.

Askola toivoi, että seurakuntien hallussa oleva tieto välittyisi paremmin myös päättäjille.

Kirkkoa ja sen työtä tuntevat ovat yleensä yhtä mieltä siitä, että kirkko on uskontojen kohtaamisen asiantuntija Suomessa.

Kirkon osaaminen ja tietotaito eivät kuitenkaan tavoita kaikkia, joille ne voisivat olla uskontojen vuorovaikutuksessa hyödyksi.

Helsingin piispa Irja Askola saarnaa elokuussa Loviisan torilla järjestetyssä rauhanmessussa.

Kun kirkko haluaa edetä uskontojen kohtaamisessa ja tarjota asiantuntemustaan muidenkin käyttöön, sen on aloitettava oman roolinsa ja tehtävänsä määrittelemisestä.

– Kirkko on ensisijaisesti uskovien yhteisö, pelastuslaitos, joka auttaa ihmisiä elämään lahjaksi saadusta uskosta. Kirkolle missio ja missiologinen työskentely ovat keskeisiä. Sen tulee kuitenkin tukea uskontojen tuntemusta, Helsingin yliopiston ekumeenikan dosentti **Jaakko Rusama** toteaa.

Osaaminen syntyy vuorovaikutuksesta

Uskontoihin liittyvän tiedon tarpeen ja kirkon asiantuntemuksen kohtaaminen ei ole itsensänselvyys. Helsingin ja Espoon hiippakuntien

Kuva: Sally Ambrecht

Zambian Vocal Collectionin laulajia ja Arabikevään vaikutuksista alustanut YK:n politiikan asiantuntija Kelvin Ong Loviisan Rauhanfoorumin kynttiläkulkueessa elokuussa.

monikulttuurisuustyön sihteeri, pastori **Mark Saba** näkee asiassa haasteita.

– Kirkon sisällä on uskontoihin liittyvää tietämystä. Esimerkiksi monet lähetystyöntekijät ovat uskontojen kohtaamisen asiantuntijoita. Mutta tiedetäänkö heidän osaamisestaan laajemmin ja ehtivätkö he auttaa käytännön kysymyksissä? Saba pohtii.

Mitä Kirkkohallitus tekee tiedon lisääntymisen ja leviämisen hyväksi? Se järjestää vuosittain uskontodialogia käsitteleviä seminaareja ja neuvottelupäiviä, joissa seurakuntien työntekijöitä valmennetaan uskontojen kohtaamiseen arkipäivän tilanteissa.

Kirkon lähetystyön keskus tuottaa uskontodialogiin liittyvää tutkimusta, koulutusta ja julkaisuja.

– Hiippakunnissa ja seurakunnissa toivotaan, että uskontodialogiin liittyvä osaaminen olisi kirkossa koottu yhteen, koska asiassa on huomioi-

”Kirkon on tavoitettava eri uskontojen kanssa toimivat valtion, kuntien ja järjestöjen edustajat.”

”Akateemisen teologian ja kirkkojen vuorovaikutus on dynaamista ja tarpeellista.”

tava samanaikaisesti monta puolta, Mark Saba kertoo.

Rajanvetoa kirkollisissa toimituksissa

Millaisissa tilanteissa uskontojen kohtaamisen käytännön kysymykset sitten nousevat esiin? Yhä yleisempiä ovat tilanteet, joissa ei-kristitty omainen on halunnut muun kuin kristillisen perinteen mukaisia sisältöjä sukulaisensa kirkollisiin toimituksiin.

Ongelmia ilmenee esimerkiksi vainajan haudan siunaamisen, lapsen kasteen, avioliiton ja konfirmaation yhteydessä. Kirkkohallituksessa pohditaan jatkuvasti tällaisten tilanteiden aiheuttamia pulmia. Kirkkohallitus yrittääkin saada seurakunnille pikimmiten toimintaohjeet siitä, miten eri uskontojen välisissä uskonollisissa tilanteissa olisi toimittava. Kirkolliset toimitukset ja muut uskonnot -oppaan laatiminen oli myös

Maahanmuuttajakoulutusta Tampereen seurakuntien koulutuspaikalla Nekalan seurakuntatalossa. Työpajaohjaaja Outi Virtanen (vas.) ohjaa Azba Aliwia, Sima Habibia, Janan Al-Khrsanian ja Sona Arghavania nyörittämisessä.

Työryhmät valppaina

Kirkkohallituksen yhteydessä toimii monta uskontojen kohtaamiseen erikoistunutta työryhmää.

- Lähetys- ja uskontoteologian työryhmä edistää uskontoteologista tutkimusta ja koulutusta ja tuottaa aineistoja, kuten Lähetysteologinen Aikakauskirja ja Hyvä tietää uskontodialogista -julkaisu.
- Kirkko ja juutalaisuus -työryhmä seuraa juutalaisuuden kohtaamiseen liittyviä teologisia ja missiologisia kysymyksiä. Se edistää kristinuskon ja juutalaisuuden keskinäistä tuntemista ja toimii antisemitismiä vastaan.
- Kirkko ja islam -työryhmä kartoittaa islamin kohtaamiseen liittyvää tutkimusta sekä missiologisia ja uskontoteologisia kysymyksiä. Se osallistuu muslimien kanssa käytävään dialogiin. Se on julkaissut muun muassa Jumalan rauhaa -esitteen 19 kielellä ja Hyvä tietää islamista -oppaan. Työryhmä järjestää säännöllisesti vuoropuheluita eri aiheista Etelä-Suomen muslimien kanssa.

- Itä- ja Etelä-Aasian työryhmä edistää kirkon lähetystehtävää palvelevaa lähetys- ja uskontoteologista tutkimusta ja koulutusta sekä tuottaa aineistoja.
- Luterilaisen juutalaislähetystyön neuvottelukunta seuraa kansainvälistä messiaanisten juutalaisten parissa käytävää teologista keskustelua, edistää aiheeseen liittyvää tutkimusta ja lisää messiaanisten juutalaisten ja kristittyjen välistä vuorovaikutusta. Siihen kuuluvat KLK ja kirkon juutalaislähetystyötä tekevät lähetysjärjestöt.
- Kirkolliset toimitukset ei-kristittyjen kanssa -työryhmä on perusteilla.
- Etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO) on valtioneuvoston asettama asiantuntijaelin, jonka jäsen kirkko ei ole. Kirkko työskentelee neuvottelukunnan asettamassa Uskonnollinen ja kulttuurinen vuoropuhelu -työryhmässä. ETNO:n kautta järjestöt voivat tuoda esille näkemyksiään maahanmuuttopolitiikasta.

Lisätietoa: sakasti.evl.fi > Kirkon palvelijoille > Toiminta
> Maailmanlaaja kirkko > Uskontojen kohtaaminen > Uskonnot ja kirkkohallitus

Kuva: Otto Heino

Torielämää Loviisassa. Suomen kristillinen rauhanliike järjestää Rauhanfoorumin joka vuosi Hiroshima-päivän yhteydessä. Tapahtuman suojelijana toimii presidentti Tarja Halonen.

”Hiippakunnissa ja seurakunnissa toivotaan, että uskontodialogiin liittyvä osaaminen olisi kirkossa koottu yhteen.”

syyskuun piispainkokouksen asialistalla. Eikä julkaisu vielä riitä, vaan se on myös saatava seurakuntien käyttöön.

Kotipaikkaa vailla olevan kristityn maahanmuuttajan liittyminen seurakuntaan on myös ajankohtainen ongelma. Tämäkin asia oli piispainkokouksen syyskuun asialistalla. Kirkon jäsenyys on vielä nykyisin kytketty kotikunnan saamiseen. Kirkkohallitus selvittää parhaillaan, miten kotipaikkakuntaa vailla olevan maahanmuuttaja voisi liittyä luterilaisen seurakunnan jäseneksi.

Tänä vuonna on aloittanut toimintansa juutalaisten, kristittyjen ja muslimien yhdessä perustama *Uskontojen yhteistyö Suomessa - USKOT-foorumi ry*.

Sen iskusanaja ovat vuoropuhelu, keskinäinen kunnioitus ja yhteistyö. Yhdistys haluaa vakuuttaa, että kaikki siinä mukana olevat uskonnot vaalivat yhteiskuntarauhaa ja vahvistavat uskonnonvapautta. Kristinuskoa foorumissa edustaa Suomen ekumeeninen neuvosto.

Hedelmällinen symbioosi

Kirkon lisäksi myös monet muut yhteiskunnan tahot edesauttavat uskontojen välistä vuoropuhelua. Yhä useammat osaavat jo hyödyntää omassa toiminnassaan kirkon osaamista. Näiden joukossa ovat muun muassa Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa ja Helsingin yliopisto.

– Vuonna 2006 Espoossa järjestetty Kulttuurifoorumi oli mielestäni erittäin korkeatasoinen ja kiinnostava tilaisuus, jossa oli mukana kirkon

Papit jalkautuivat viettämään messua Loviisan torilla elokuussa.

Kuva: Mia Aitokari

lisäksi Espoon kaupunki ja järjestöjä. Toivoisin näkeväni sellaisia tilaisuuksia enemmän, Caisan johtaja **Johanna Maula** sanoo.

Dosentti Jaakko Rusama puolestaan näkee kirkon ja yliopistomaailman symbioosin hedelmällisenä. Akateeminen tutkimus toimii kriittisenä peilinä kirkon työssä. Se rohkaisee kirkkoa löytämään uusia toimintatapoja ja kumppaneita uskontojen kohtaamisessa ja vuoropuhelussa.

– Akateemisen teologian ja kirkkojen vuorovaikutus on dynaamista ja tarpeellista. Teologia saa kysymyksiään kirkollisesta elämästä. Teologinen opetus ja tutkimus puolestaan tukevat kirkkoa, kun se pyrkii saavuttamaan tavoitteitaan.

Rusaman mielestä asiantuntijoiden, ajatusten ja aineiston vaihto on hyödyllistä. Kirkon asi-

antuntijat opettavat yliopistoilla säännöllisesti ja he osallistuvat myös opiskelijoiden ohjaamiseen. Kirkollisissa luottamustoimissa puolestaan toimii yliopistoteologeja.

Lobbaaminen vierasta

Kirkon maahanmuuttajatyö alkoi Suomessa 1970-luvulla. Seurakuntien toiminnassa on ollut mukana aina myös muita uskontoja tunnustavia ihmisiä. Kontakteista on seurannut paikallistalossa arjen vuoropuhelua.

Ilman luontevia keskusteluyhteyksiä ja tunnetuksi tekemistä vuoropuhelu ei kuitenkaan ole mahdollista koko kirkon tasolla. Varsinaisesta lobbaamisesta ei kirkon kohdalla kuitenkaan voida vielä puhua.

– Suomessa myös muut uskonnot ja ajatussuunnat, kuten buddhalaisuus, tulisi ottaa paremmin huomioon vuoropuhelun järjestämisessä, Caisan johtaja Johanna Maula toivoo.

Yhteistyö koulujen kanssa on uskontodialogin kannalta tärkeää. Seurakuntien oppilaitostyön ammattilaiset kohtaavat paljon eri uskontojen ja erilaisten kristillisten tunnustusten edustajia.

Uskontojen edustajat tekevät yhteistyötä esimerkiksi puolustaessaan oman uskonnon ope-
tuksen säilyttämistä peruskoulussa.

Viranomaiset tavoitettava

Miten kirkon sitten tulisi tehdä tunnetuksi toimintaansa uskontojen rajapinnoilla? Dosentti Jaakko Rusaman mielestä vaihtoehtoja on paljon. Kirkon on tärkeää työskennellä yhdessä eri uskontojen edustajien sekä erityisesti niiden seurakuntien ja yhteisöjen kanssa, jotka kohtaavat työssään näitä kysymyksiä.

Rusaman mielestä kysymys on paljolti olemassa olevan tiedon välittämisestä. Kirkolla on paljon asiantuntemusta uskontojen kohtaamisessa, ensikontakteista tutkimukseen ja koulutukseen. Tätä osaamista tulee vahvistaa eri ammattiryhmissä ja kautta koko maan, niin seurakunnissa kuin hiippakunnissakin.

Kirkosta ulospäin suuntautuvassa työssä on vastaavasti tavoitettava yhä monipuolisemmin eri uskontojen kanssa toimivat valtion, kuntien ja järjestöjen edustajat. Tämän kautta kirkolle avautuu uusia yhteistyön muotoja ja mahdollisuus vaikuttaa uskontojen rinnakkaiseloon suo-

malaisessa yhteiskunnassa.

Rusaman mielestä maahanmuuttajien uskonnollisuus on mielenkiintoinen haaste.

– Enemmistö heistä on kristittyjä ja heistä taas enemmistö roomalaiskatolilaisia. Siksi kysymystä maahanmuuttajista ja uskontodialogista ei tule sekoittaa keskenään. Luterilaiselta kirkolta odotetaan käytännön ekumeenista tukea eri kirkkoille ja kristillisiin yhteisöihin tuleville maahanmuuttajille, Rusama sanoo.

Uskonnottomien haaste

Kirkkohallitus on ottanut uskontojen kohtaamisessa paljon vastuuta kirkon osaamisen ja ammattitaidon ylläpitämisessä, kehittämisessä ja tunnetuksi tekemisessä.

Kirkko ei siis omasta mielestään ole vain uskonyhteisö, vaan myös yhteiskunnallinen toimija, jolta odotetaan tietotaitoa uskontojen kohtaamisessa ja kuuntelemisessa. Suomalaisen uskonnollisen kentän jatkuva monipuolistuminen tuoteen koko ajan myös uusia haasteita.

Oman lisävärisensä haasteisiin tuovat kantaväestön uskonnottomat ja kirkosta eronneet ihmiset. Jonkun työpöydän äärellä olisikin ryhdyttävä pohtimaan, millaista dialogia kirkko aikoo käydä heidän kanssaan. Taustalla on sama kieli ja kulttuuri, mutta kokemukset uskonnosta ja sen merkityksestä eroavat toisistaan rajusti.

PEKKA Y. HILTUNEN,
MARKO KAILASMAA,
TIMO VASKO

Uskontodialogiin liittyviä aiheita käsitellään muun muassa seuraavissa Kirkkohallituksen tuottamissa julkaisuissa:

- Hyvä tietää islamista
- Hyvä tietää uskontodialogista -sarja
- Jumalan rauhaa -esite
- Kirkko ja islam -sarja
- Lähetysteologinen Aikakauskirja
- Uskontojen välinen kohtaaminen – suuntaviivoja
- Vakaumuksen kunnioittaminen

Yleistietoa uskonnoista Suomessa:
www.uskonnot.fi

Kuva: Seppo Vänskä

Seurakuntalaisista tulee lähetystyöntekijän ystäviä. Vuokko Vänskän kanssa Keiko Shibakawa (vas.) ja Miki Daishi, jotka molemmat kantavat vastuuta Nishinomiyan luterilaisessa seurakunnassa.

Kohtaamisia Japanissa

Toisin uskovalle voi puhua rohkeasti Jeesuksesta. Ilosanoman jakaminen ei tarkoita ihmisen muiden tarpeiden sivuuttamista eikä hänen yläpuolelleen asettumista. Lähetystyöntekijä Vuokko Vänskä kertoo uskontojen kohtaamisen arjesta Japanissa.

■ **SYYSKESÄN SUNNUNTAINA** Nishinomiyan luterilaisen kirkon oven avasi nuori nainen, kutsutaan häntä vaikkapa Emiksi. Hän ei ollut koskaan aiemmin käynyt kirkossa ja oli japanilaiseen tapaan kasvanut buddhalaiseksi ja shintolaiseksi jo lapsena.

Siinä hän nyt kuitenkin istui toisten joukossa kuulemassa saarnaa ja selaamassa Raamatun lehtiä. Jäipä hän vielä majiwariin – kirkkokahville – ja siemaili vihreää teetä varovaisen oloisena. Menin hänen viereensä istumaan ja virittelin keskustelua. Ohimennen sanoin, että kirkko on paikka, jossa voi myös työntekijän kanssa puhua murheitaan kahden kesken.

En arvannutkaan, miten nuo sanat vaikuttivat. Emi purskahti itkuun. Ehdotin, että menisimme

vähän sivummalle, jotta hän saattaisi purkaa elämänsä vyyhtiä rauhassa. Rukoilin Jeesusta hänen puolestaan. En ajatellut ollenkaan, että tässä nyt istuu buddhalais-shintolainen toisuskoinen ihminen, jonka kanssa pitäisi väitellä. Minulle hän oli Jumalan lähettämä rakastettava lähimmäinen.

Kysymyksiä vihossa

Ensivisiitin jälkeen Emi alkoi käydä jumalanpalveluksissa lähes joka pyhä. Hän osti itselleen nahkakantisen Raamatun. Ehdotin, että voisimme lukea sitä yhdessä kerran viikossa. Vaikka hän palasi ruuhkajunassa työstään illalla kahdeksan aikaan, hän tuli kirkolle innoissaan. Hän oli ruokatunnilla lukenut Raamattua ja merkinnyt pie-
neen vihkoseen mieltä askarruttavia isoja kysymyksiä ja pieniä yksityiskohtia, kuten: ”Miksi Jaakob nukkui kivi pääanalusena? Oliko sillä kivelä jokin hengellinen vaikutus?”

”Nomuran mielestä monijumalainen uskonto oli parempi. Olimme pettyneitä, mutta kunnioitimme hänen päätöstään.”

Jo Raamatun alkulehdet ovat ravisuttavia buddhalaisessa maailmassa: Jumala on olemassa, hän on kaiken Luoja. ”Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja kaikki oli hyvää”, luimme yhdessä.

Sinäkin olet Jumalan luoma ja arvokas, Jumala iloitsee sinusta, selitin tälle ihmisten kolhimalle naiselle.

Jatkoimme Raamatun lukemista. Eteen tuli ihmisen lankeemus ja synty, tarve tulla pelastetuksi synnin aiheuttamasta iankaikkisesta kuolemasta.

Raamatun lehdillä tuli vastaamme Jeesus, syntiemme sovittaja. Emi koki saaneensa avun ja alkoi miettiä kasteen vastaanottamista. Silloin mukaan tuli Lutherin *Katekismus*, jossa opetetaan tiivistetysti Kymmenen käskyä, uskontunnustus ja Isä meidän -rukous sekä kristinopin muita perusasioita.

Näin etenimme, kunnes seuraavana pääsiäisenä tämä nuori nainen sai vastaanottaa pyhän kasteen ja hänet liitettiin Kristuksen maailmallaan seurakuntaan.

Totuutta etsimässä

Useinkaan ei käy näin onnellisesti. Kirkon mainostaulu kertoo, että torstaisin on raamatunopetusta. Ilmoitus oli siinä mielessä harhaanjohtava, että usein Raamatun lisäksi oli myös englanninopetusta tai jopa kakuntekoa.

Vanhahko herrasmies, kutsutaan häntä vaikka Nomuraksi, oli aikeissa tulla raamattupiiriin,

mutta osuikin kirkolle kakkupiiriin aikoihin. Miesparka joutui naisten kerhoon. Hän kuitenkin kirjoitti tunnollisesti vihkoonsa reseptin ja kertoi vievänsä sen vaimolleen.

Piiriin lopuksi avasimme Raamatut ja pidin pienen opetustuokion. Jokainen vieras esitteli lyhyesti itsensä. Nomura kertoi jääneensä juuri eläkkeelle atomialalta ja alkaneensa etsiä totuutta. ”Tämäpä harvinaista”, ajattelin, sillä en ollut kuullut kenenkään aiemmin sanovan tällaista Japanissa.

Mies alkoi käydä viikoittain eri piireissä. Nomura kyseli kristinuskosta ja tuli silloin tällöin jumalanpalvelukseen. Hän kävi keskustelua mieheni kanssa sähköpostilla. Meidän lähetystyöntekijöiden lisäksi hän sai opastusta myös kokeneelta japanilaiselta pastorilta.

Nomura etsi totuutta - kunnes hän noin vuoden jälkeen ilmoitti, ettei hän sittenkään halua uskoa vain yhteen Jumalaan. Hänestä monijumalainen uskonto oli parempi. Se sopi hänelle; onhan shintolaisuudessaakin noin kahdeksan miljoonaa jumalaa. Olimme pettyneitä, mutta kunnoitimme hänen päätöstään. Jumalan sana vaikutti näin hänen sisimmässään, mutta kuka tietää, vaikka hän palaisi sittenkin vielä joskus Totuuden luo.

VUOKKO VÄNSKÄ

Kirjoittaja on toiminut 20 vuotta lähetystyöntekijänä Japanissa.

Raamattu kiinnostaa kirkossakävijöitä. Vieraileva pastori Yoshitake Arika opettaa Nishinomiyan seurakuntalaisia jumalanpalveluksen jälkeen. Kuvassa myös lähetystyöntekijä Seppo Vänskä.

Kuva: Vuokko Vänskä

Mihin tarvitaan uskontojenvälistä dialogia?

Todistajan tehtävästä ei tule mitään, jos emme osaa olla kiinnostuneita toisen uskonnosta.

■ **USKONTOJENVÄLISEN DIALOGIN** lähtökohta on, että kristityt suhtautuvat myönteisesti ei-kristillisten uskontojen olemassaoloon. Me olemme kiinnostuneita toisesta ja ajattelemme, että ei-kristitty ihminen voi rikastuttaa omaa elämäämme ja ajatteluamme.

Uskontojenvälinen dialogi on tullut käsitteenä kristilliseen teologiaan vasta 1960-luvulla. Se on alusta asti ollut kristittyjen parissa monien epäilyjen kohde. Sen on sanottu olevan vaarallista ja uskontotuudet vesittävää ajattelua ja toimintaa. **OIKEA USKONTOJENVÄLINEN DIALOGI** kuitenkin edellyttää sitoutumista omaan uskoon. Dialogiin ei voi aidosti osallistua, jollei tiedä, kuka ja mi-

kä itse on. Dialogia käyvä ihminen todistaa uskostaan ja kuuntelee samalla toisen todistusta omasta uskostaan. Muuten dialogista tulee monologi.

Parhaimmillaan uskontojenvälinen dialogi auttaa ymmärtämään toista paremmin ja parantaa ihmisten välisiä suhteita ja johtaa sovintoon. Se poistaa toiseuden pelkoa.

Dialogi tarkoittaa, että odotamme kohtaavamme Jumalan toimintaa toisin uskovissa. Me uskomme, että Jumala on toiminut ei-kristittyjen kulttuureissa ja uskonnoissa jo ennen kuin me kohtaamme niiden edustajia.

Sekä dialogi että lähetys edellyttävät meiltä sa-

Kolmen uskonnon pyhä kaupunki
Jerusalem kaipaa kipeästi uskontojen
välistä ymmärtämistä ja sovintoa.

Kuva: SKC

”Uskontojenvälinen dialogi on kristittyjen parissa monien epäilyjen kohde.”

manaikaisesti rohkeutta ja nöyryyttä. Totuuden ja valheen sekä oikeuden ja vääryyden väliset rajat eivät suinkaan kulje kristittyjen ja muiden uskontojen edustajien välillä, vaan ne läpäisevät myös meidät itsemme.

Nöyryys ei kuitenkaan tarkoita oman identiteetin kieltämistä tai piilottamista, niin kuin joskus kuulee. Nöyrä suhtautuminen toisia kohtaan

”Dialogi on luonteeltaan missionaarista, ja lähetys on luonteeltaan dialogista.”

ei tarkoita oman uskonperinteen kieltämistä, halveksimista tai taka-alalle jättämistä.

DIALOGIN JA LÄHETYKSEN kannalta on hyvä ymmärtää, että ei-kristilliset uskonnot ovat kokonaisuuksia, joilla on omat rakenteensa. Ne suhtautuvat ja vastaavat omalla tavallaan elämän suuriin kysymyksiin. Sen vuoksi kristittyjen ja muslimien välinen vuoropuhelu on erilaista kuin esimerkiksi kristittyjen ja buddhalaisten välinen.

Jos tätä ei ymmärretä, toiset uskonnot nähdään helposti vain kristinuskon läpi, ja niistä tulee vertaamalla ja yleistämällä pelkistettyjä ”minikopioita” kristinuskosta. Tämä on ollut erityisesti roomalais-katolisen uskontoteologian ja -dialogin vaara.

Uskontojenvälinen dialogi ei ole lähetystyön korvike eikä lähetysstrategia. Mutta eivät lähetystyö ja dialogi ole toisilleen vastakkaisia. Molemmissa henkilökohtainen usko kulkee käsi kädessä toisen kunnioittamisen kanssa.

KRISTILLINEN USKO ei voi luopua perussanomastaan: Jumala on lähettänyt Poikansa ihmiseksi maailmaan ja tarjoaa hänessä syntien anteeksi-antamista, vanhurskautta ja rauhaa. Näiden vastaanottaminen edellyttää ihmiseltä myönteistä vastausta Jumalalle, ”kyllä”-sanaa, jota kristillisessä kielenkäytössä kutsutaan kääntymiseksi (esim. Matt 18:3-4; Apt. 3:19-20).

Kääntyminen merkitsee ihmisen sisäistä puhdistumista ja uudistumista, sekä anteeksiannosta ja sovituksesta elämistä. Dialogi on luonteeltaan missionaarista, ja lähetys on luonteeltaan dialogista.

Ei-kristittyjen kysymyksiä lähetystyössä kohdanneet ihmiset tietävät, että kohtaamisiin sisältyy aina jännite. Me tiedostamme kristittyinä olevamme vajavaisia ihmisiä, joilla ei ole kaikkia vastauksia kaikkiin ei-kristittyjen kysymyksiin. Me hyväksymme oman vajavaisuutemme, mutta olemme samalla rohkeasti kristittyjä (Room 1:16).

RISTO JUKKO

*”Kirkko on myös
uskontoihin
suhtautumisessaan
moniääninen.”*

Kuva: SYC

Opastusta uskontodialogiin

Suomessa asuu yhä enemmän kristillisen kirkon kuulumattomia. Heitä on paljon myös kirkon diakoniatyön piirissä. Heidän kanssaan on osattava keskustella.

Myös julistustyössä on otettava huomioon, että kuulijalla saattaa olla hyvin ohut tai oman tunnustuksensa sävyttämä käsitys kristinuskon perusteista. Lähimmäisenrakkautta on opeteltava uudella tavalla.

Muun muassa näihin tarpeisiin kirkon ulkoasiain neuvoston asettama lähetys- ja uskonto-teologian työryhmä on laatinut kirkon jäsenille uskontoihin suhtautumisen oppaan. Sen on tarkoitus ilmestyä tänä syksynä.

Kirkko ei ole ilmaissut tarkkaa kantaa suhtautumisesta toisiin uskontoihin. Oikeastaan suhtautumistapoja on useita. Kirkon tunnustuksen perustalle voidaan rakentaa ja on rakennettu toisistaan poikkeavia näkemyksiä ja käytäntöjä.

Kirkko on myös uskontoihin suhtautumisesaan moniääninen. On etsittävä rinnakkaiselon malleja muiden katsomusten kanssa. Kristillisestä identiteetistä nouseva asenteenpäivitys toisususkoviin on yhä ajankohtaisempaa. *Hyvä tietää uskontodialogista* -julkaisu pyrkii osaltaan täyttämään tätä tarvetta.

PEKKA Y. HILTUNEN

Uskontojen välisiä suhteita käsitteleviä julkaisuja

- Kohtaamisen taito – Opas kristityille muiden uskontojen ja ideologioiden kanssa käytävään dialogiin. Suomen ekumeenisen neuvoston julkaisuja XXVII. 1988.
- Uskonnollisten yhteisöjen eettiset periaatteet. Mielenterveysseura. 2000.
- Suunnista uskontojen maailmassa – dialogiopus seurakunnille. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2001:3.
- Uskontojen välinen kohtaaminen – suuntaviivoja (Käännös Porvoon kirkkojen dokumentista Guidelines for inter faith encounter in the churches of the Porvoo communion.) KKK. 2005.
- Intercultural Dialogue – The Religious Dimension. The Helsinki Declaration. October 2008. Espoon Kulttuurifoorumissa vuonna 2006 piispa Mikko Heikan esittämä asiakirja.
- Uskontodialogi – kasvatusta kulttuurien kohtaamiseen. Toim. Heidi Rautiomaa. Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS. 2010.
- Vakaumuksen kunnioittaminen. Kirkon sairaalasielunhoidon keskus. 1996.
- Artikkeleita KKK:n sivuilla <http://sakasti.evl.fi> > ulkoasiainosasto > maailmanlaaja kirkko

Myös muukalaiset ja eunukit (Jes. 56:3–8)

Älköön murehtiko muukalaisen poika, joka on liittynyt Herran palvelijoiden joukkoon: "Näinkö Herra sulkee minut kansansa yhteydestä?" Älköön eunukki huokailko: "Minähän olen kuivettunut puu."

Muukalaisuus näyttää kuuluvan ikiaikaisesti ihmisenä olemisen kääntöpuoliin. Missä kaksi tai kolme on koolla, kolmas tai neljäs saa huomata joutuvansa rajatuksi ulos. Väärä väri, väärät mielipiteet, väärät ominaisuudet.

Vanhan testamentin laeissa eunukki kuuluu ulkopuolisiin (5. Moos. 23:2), ja tiettyjen kansojen nimet tulevat suorastaan muukalaisuuden ruumiillistumiksi: "Ketään ammonilaista tai mobilaista ei saa lukea Herran kansaan kuuluvaksi. Kukaan heidän jälkeläisistäänkään, edes kymmenennestä sukupolvesta, ei pääse Herran kansan joukkoon" (5. Moos. 23:4).

Tätä lakia sovellettiin Juudassa pakkosiirtolaisuuden jälkeen (Neh. 13:1–3): identiteetin jälleenrakentaminen johti erottavien raja-aitojen pysyttämiseen.

Ei siis ihme, että "muukalaisen poika" (ja tytär) huokaa, kärsiessään syntyperänsä takia: "Näinkö Herra sulkee minut kansansa yhteydestä?" Onko hän huomaamattaan joutunut ansaan, liittyessään sellaiseen uskonnolliseen yhteisöön, jonka pyhät tekstit näyttävät rajaavan hänet väärälle puolelle aitaa? Olisiko silloin pyhien tekstien uudelleentulkinnan paikka?

Herra sanoo näin: "Myös eunukit, jotka pyhittävät minun sapattini, saavat kunniakkaan nimen pyhäkössä, muurieni sisäpuolella. Heillekin minä luon muistomerkin, poikia ja tyttäriä kestävämmän, annan nimen, joka ei koskaan katoa."

Jesaja 56 avartaa raja-aitoja vallankumouksellisella tavalla. Toisenlaisiksi luokitellut pääsevät mukaan yhteisöön. Jumalan avara armo ulottuu oman kansan ulkopuolelle. Lepopäivä on niin suuri Jumalan lahja, että siitä kutsutaan nauttimaan muitakin kuin meikäläisiä.

"Nimen saaminen" merkitsee: olet joku, sinua kutsutaan, sinä kuulut johonkin, sinua muistetaan. Tavallisen köyhän kansalaisen nimi säilyi hänen jälkeläisissään. Siksi lapsettoman ja eunukin osaa pidettiin onnettomana: hänen nimensä

Kuva Danielle Miettinen

MIKA ASPINEN

*Raamattuteologian kouluttaja
Kirkon koulutuskeskus*

pyyhkäistään pois maan päältä. Nyt profeetta julistaa lapsettomillekin täyttä ihmisarvoa, kuulumista yhteisöön.

"Samalla tavoin myös muukalaiset, jotka ovat liittyneet Herran palvelijoiden joukkoon, saavat tulla pyhälle vuorelleen. Minä täytän heidät riemulla, kun he rukoilevat siellä. Ja minun temppelistäni tulee huone, jossa kaikki kansat saavat rukoilla."

Profeetan näky ylittää historian realiteetit, kurottautuu ennennäkemättömän pitkälle. Jos on olemassa vain yksi ainoa Jumala, eikö hän silloin ole kaikkien kansojen Herra? Hänen temppelinsä on avoin kaikille kansoille – että he olisivat yhtä.

Ihan näin pitkälle ei arkirealismi yllä: Jerusalemin jälleenrakennetusta temppelistä ei missään vaiheessa tule globaalia, kaikille avointa rukouksen paikkaa. Mutta unelma temppelistä kaikkien kansojen rukoushuoneena jää elämään (Mk. 11:17), etenkin kun temppeli tulkitaan vertauskuvallisesti (Joh. 2:21).

Jesajan kirjan visio muodostaa yhden kaukaisen juuren myös kristilliselle lähetystyölle. Jumala kokoaa kansansa jäseniä laajemmalta, kuin ihmisen rajoittunut pieni maailmankuva sallisi. Ihmilliset rajat eivät ole Jumalan rajat.

Näin sanoo Herra: "Minä kokoan tänne vielä enemmän kansaa, yli sen nykyisen määrän."

Dassanetch-kansaan kuuluvia miehiä Omo-joella Etiopiassa.

Kuva: Risto Leikola

Eturintamaan kasvamassa

Miten nuori kirkko kasvaa lähetysvastuuta kantavaksi kirkoksi? Millaisia haasteita sen on ensin voitettava?

■ **MONET SUOMALAISTEN** lähetysjärjestöjen kump-panikirkot ovat alkaneet tehdä lähetystyötä. Yksi niistä on Senegalin luterilainen kirkko, joka on lähetystyön asiakirjassaan viitoittanut omaa tulevaisuuttaan seuraavasti:

”Kirkko ei halua enää sulkeutua lähetystyön kautta saamiinsa perinteisiin. Kirkko on ymmärtänyt, että sen tehtävä on julistaa evankeliumia sanoin ja teoin, vaikka joillakin alueilla vastustetaan kristinuskkoa.”

Senegalin luterilainen kirkko elää haastavissa olosuhteissa. Maan väestöstä yli 90 prosenttia on muslimeja.

Suomen luterilaisen evankeliumiyhdistyksen lähetysjohtaja **Pekka Huhtinen** muistuttaa, että lähetystyöhön innostuminen on ennen kaikkea hengellinen kysymys. Siellä, missä Raamattuun luotetaan, lähetystyö on rakasta. Vireät ja teologisesti valveutuneet, Raamattuun pitäytyvät lähetysjärjestöt antavat Huhtisen mielestä hyvän mallin yhteistyökirkkoille.

Hongkongista Kambodzhaan

Kun lähetystyöntekijöitä lähetetään ulkomaille, tarvitaan resursseja. Niitä on riittävästi vain omavaraisilla kirkkoilla. Yksi tällainen on Hongkongin evankelisluterilainen kirkko, joka on pystynyt lähettämään työntekijöitä Thaimaahan, Kambodzhaan ja Fidžiin.

Etelä-Korean luterilainen kirkko on puolestaan valmis aloittamaan lähetystyön Pohjois-Koreassa heti kun ovet sinne avautuvat, Huhtinen kertoo.

Myös poliittiset muutokset vaikuttavat kirkkojen elämään. Esimerkiksi Etelä-Sudanin itsenäistyttyä heinäkuussa Pohjois-Sudanin puolelle jäi useita luterilaisia seurakuntia, joiden elämä on ahtaalla islamin paineen vuoksi

– Kesäkuussa yksi yhteistyökirkkomme kirkkorakennus poltettiin lähellä Khartumia, Pekka Huhtinen toteaa.

Lähetysyhdistys Kylväjässä on huomattu sama lainalaisuus kuin Sleyssä: lähetys nousee Raamattuun sitoutuneesta julistuksesta. Työalajohtaja **Taneli Skyttä** ottaa esimerkiksi Etio-pian Mekane Yesus -kirkon, jossa lähetystyö on vakiintumassa osaksi kirkon elämää. Tähän on kuitenkin tarvittu ymmärrys, että lähetystyö on oikean kirkon tunnusmerkki, eikä ainoastaan ylimääräinen optio.

Etiopialaiset evankelistat opettelevat ymmärtämään erilaisuutta

■ Lounais-Etiopiassa sijaitseva Omo-joen seutu on kulttuurien, kielten ja kansanuskontojen tilkkutäkki. Ihmisryhmät erottuvat toisistaan jo ulkoasultaan. Konfliktit kansanryhmien välillä ovat yleisiä, kun siirtolaiset etsivät viljelyskelpoista maata paimentolaisten perinteisiltä laitumilta.

Tilanteet kärjistyvät verisiksikin yhteenotoiksi, koska rynnäkkökiväärien saanti on helppoa. Laajenevasta turismista ja tieverkosta huolimatta on yhä alueita, joissa ulkomaailman läsnäolo on lähes olematonta. Kuvaavaa on, että bodi-paimentolaiset tunnustelivat minun ja vaimoni hiuksia ja ihoa, kun he halusivat tutkia valkoihoisia.

Muualta maasta alueelle menevä etiopialainen evankelista on hämillään kohdatessaan paikallisia vähäpukeisia ihmisiä, joilla saattaa olla koristeenaan huulilautasia tai jotka harrastavat vaikkapa keppitappelua. Tulokkaan reaktio on yleensä torjuva, ja samalla mahdollisuudet syvempään kanssakäymiseen heikkenevät. Paikallisia ihmisiä kunnioittava ja heidän kulttuuriaan ymmärtävä asenne on avain ystävyyteen ja ilosanoman leviämiseen.

Etiopian evankelisen Mekane Yesus -kirkon tiimimme tekee evankelioimistyötä alueen seurakuntien kanssa. Pyrimme välttämään mm. riippuvuuden luomisen. Joka avauksesta kantaa päävastuun jokin alueen seurakunta. Kieli ja kulttuuri huomioidaan suunnittelussa. Hyvänä pidimme esimerkiksi sitä, että evankelista alkoi kulkea paimentolaisten mukana eikä yrittänyt pitää heitä aloillaan.

RISTO LEIKOLA

Mekane Yesus -kirkon evankelioimistyön neuvonantaja

Seurakunnat kasvavat Thaimaassa

■ Thaimaassa joka sadas vastaantulija on kristitty. Viimeisimmän tilaston mukaan kristittyjä on reilut 800 000. Näistä luterilaisia on 3000. Olemme vähemmistö vähemmistön joukossa.

Jotta nuori kirkko voi kanavoida Raamatun synnyttämän lähetysrakkauden käytännön toiminnaksi, tarvitaan rahaa, koulutusta ja lähetti-huoltoa.

Jälkimmäisen kohdalla nojautuminen ulkomaisiin asiantuntijoihin ei välttämättä ole hou-

Kuva: Leena Helle

Pastori Amnuay Yodwong ja harjoittelija Suchaat esittelevät Huay Tonen seurakunnan kirkkotilaa Naanin läänissä. Sunnuntaisin jumalanpalvelukseen osallistuu yli sata henkeä.

Tästä huolimatta Thaimaan evankelisuterilainen kirkko kurkottautuu rohkeasti ulospäin: Kristuksen evankeliumia kerrotaan sanoin ja teoin. Seurakuntia on Bangkokissa sekä maakuntien kaupungeissa ja kylissä. Diakoniatyö on alusta alkaen nähty tärkeäksi Jumalan rakkauden välittäjäksi. Kirkko huolehtii myös omien työntekijöidensä teologisesta koulutuksesta.

Seurakunnat kasvavat erityisesti maaseudulla. Ihmisiä tulee kirkkoon, kasteopetukseen ja kasteelle. Vuodenvaihteessa eräässä koillisthaimalaisessa seurakunnassa kastettiin kerralla yli 20 ihmistä. Pohjoisthaimalaisessa vuoristokylässä jo lähes kaikki asukkaat ovat vapautuneet henkien pelosta ja tulleet kasteen kautta Kristuksen omiksi. Kirkkoja rakennetaan. Joissakin paikoissa vain katto ja pylväät suojaavat kokoontuvaa seurakuntaa.

Bangkokissa on kahdeksan seurakuntaa. Työ on entistä enemmän kansallisten työntekijöiden vastuulla. Kahdessa seurakunnassa ilotaan vastaviihityistä thaimalaisista papeista.

Monien kristityiksi tulneiden todistus on, että Kristus on vahvempi kuin aikaisemmin elämää varjostaneiden henkivaltojen mahti. Kristityn elämän kirjon keskellä päällimmäisenä on toivo ja ilo Kristuksen evankeliumin tuomasta vapaudesta.

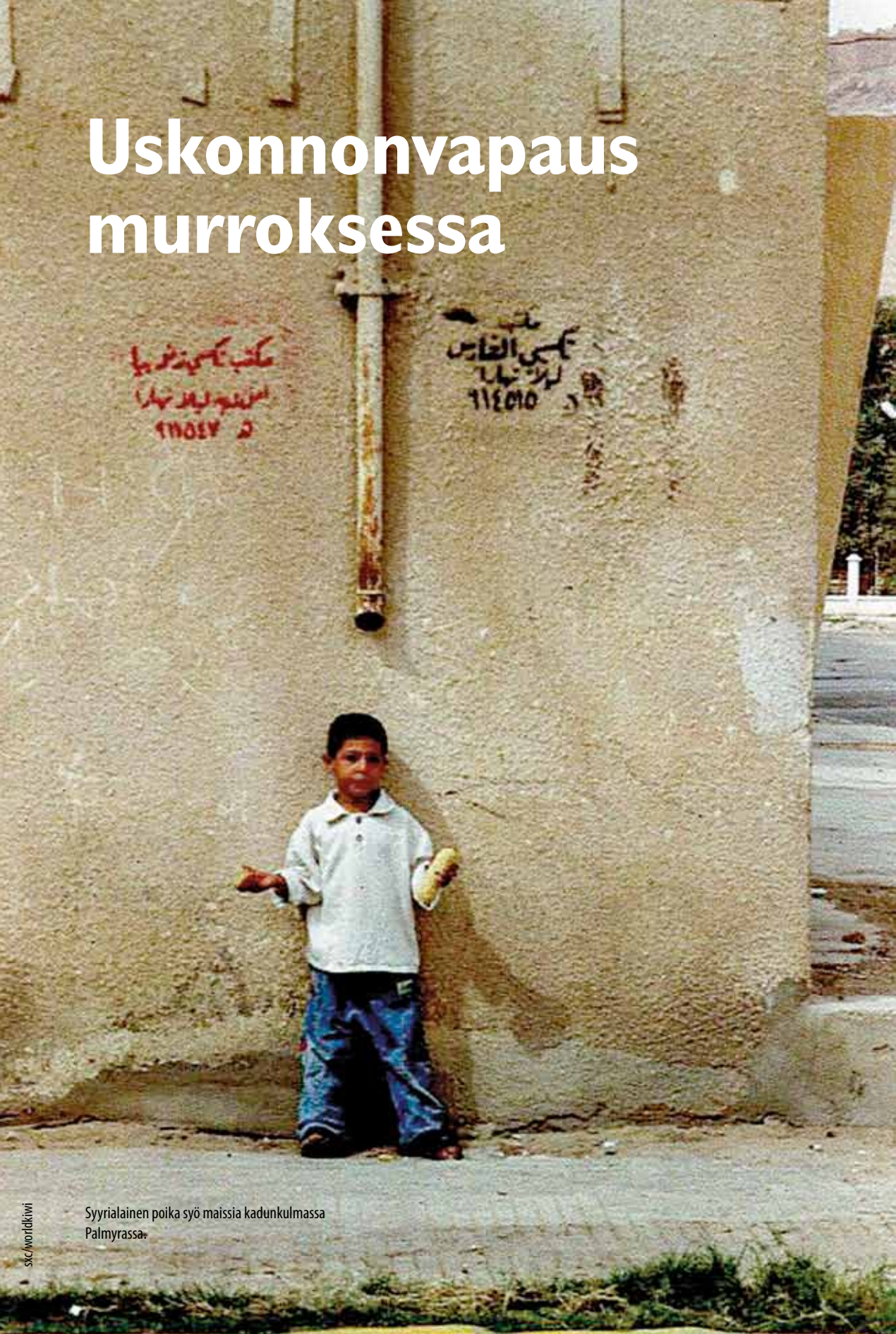
LEENA JA JUKKA HELLE

Jukka Helle toimii Thaimaassa seurakunta- ja opetustyössä ja Leena Helle diakoniatyössä

kuttelevin vaihtoehto, Skyttä arvioi. Lähetystyöstä halutaan tehdä omannäköistä ja välttää länsimaalaisten tekemät virheet.

**PAULA LAAJALAHTI
DANIELLE MIETTINEN**

Uskonnonvapaus murroksessa

Lähi-idän poliittisten myllerrysten keskellä uskonnonvapaus on saanut vain vähän huomiota. Arabimaailman kristityt seuraavat tarkkaan, voimistuuko alueella maltillinen vai tiukan linjan islam.

■ **TUNISIASSA JA EGYPTISSÄ** vanha poliittinen hallinto kaatui, Libyassa sisällissota johti Muammar Gaddafin hallinnon romahtamiseen ja Syyriassa yli 2000 ihmistä on kuollut presidentti Bashar al Assadin vastaisessa kansannousussa.

Kansalaiset ovat vaatineet muutoksia mielenosoituksin ja kahakoin myös Jemenissä, Bahrainissa, Algeriassa ja Irakissa.

Jordaniassa, Kuwaitissa ja Omanissa hallinto on vastannut kansan vaatimuksiin ja suostunut muutokseen. Poliittisten mullistusten keskellä niin uskonnolliset kuin muutkin vähemmistöt ovat epävarmoja tulevaisuudestaan.

Tunisiassa viime joulukuussa käynnistyneet levottomuudet ja kansannousut käynnistivät koko arabimaailmaa kuohuttaneen hyökyaallon. Levottomuudet ja protestiliikkeet ovat levinneet maasta toiseen ja koko maailma on viime kuukausien aikana jännittyneenä seurannut Lähi-idän tapahtumia. Uusi lehti on parhaillaan kääntymässä Lähi-idän historiassa. Silti kukaan ei vielä tiedä, mitä siihen tullaan kirjoittamaan.

Tilaa demokratialle

Jordanian ja Pyhän Maan evankelisluterilaisen kirkon piispa, teologian tohtori **Munib A. Younan** kommentoi jo helmikuun lopussa lausunnossaan Lähi-idän jännittyneitä tilannetta.

– Rukouksemme on, että liikehdintä loisi nykyaikaisia demokraattisia yhteiskuntia, joissa on tilaa sananvapaudelle, uskonnonvapaudelle, vähemmistöjen oikeuksille ja sukupuolten väliselle tasa-arvolle.

Younanin mukaan Lähi-idän asukkaat kamppailevat sellaisten oikeuksien puolesta, jotka ovat myös länsimaissa tärkeitä.

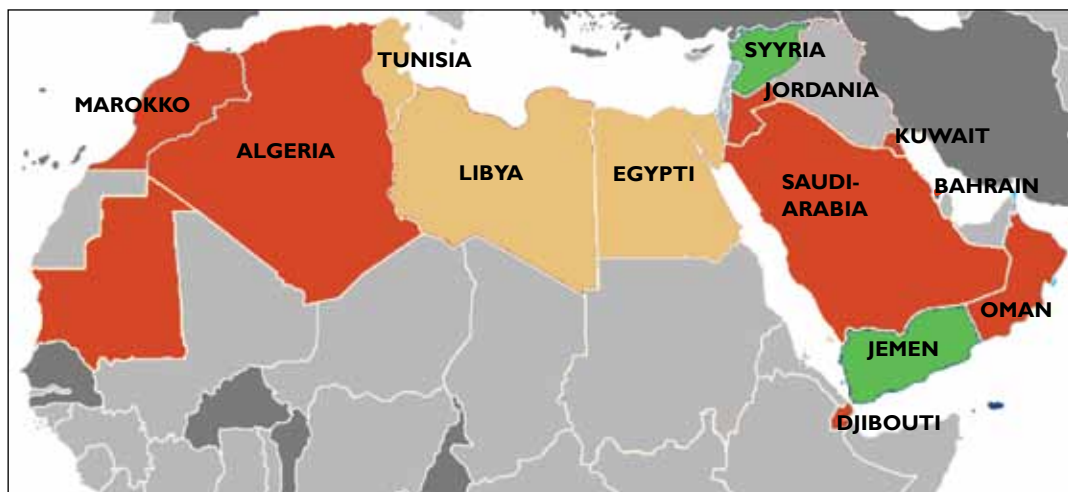
– Kirkko on jo vuosia tehnyt työtä seurakunnissa, kouluissa ja ekumeenisissa yhteyksissä näiden oikeuksien puolesta.

Younan halusi ilmaista tukensa vapautta ja oikeutta kaipaaville, kärsiville ihmisille, sekä väkivallan uhreiksi joutuneille. Hän korosti kirkkonsa taistelevan kaikenlaista väkivaltaa vastaan.

Kristitty vähemmistö tarkkana

Lähi-idän poliittisten muutosten keskellä elää

- **ASEELLISIA TAISTELUITA**
- **VÄKIVALTAISIA MIELENOSOITUKSIA**
- **VALTA VAIHTUNUT KANSANNOUSUN JÄLKEEN**

Egyptiläiset beduiinimiehet viettävät lepohetkeä.

pieni kristitty vähemmistö. Siihen kuuluu arviolta viisi prosenttia koko alueen väestöstä. Kristityt seuraavat tarkasti, mihin suuntaan alueen uskonnonvapaus kehittyi mullistusten keskellä.

– Lähi-idän tilanne muuttuu tällä hetkellä niin valtavasti, että on vaikeaa arvioida, miten alueen uskonnonvapaus kehittyi, poliittista islamia ja radikalismia Helsingin yliopistossa tutkiva **Minna Saarnivaara** sanoo.

Jokainen valtio on erilainen ja niiden tilanne yksilöllinen. Ei ole olemassa vain yhtä islamia, vaan uskontoa sovelletaan eri maissa eri tavoin. Siksi myös uskonnonvapaus voi kehittyä moneen suuntaan, Saarnivaara muistuttaa.

Antaako dhimma suojaa?

Islamiin kuuluu mielenkiintoinen käsite *dhimma*, joka tarkoittaa kristityille ja juutalaisille kuuluvaa suojelua.

Suojelukansojen jäsenillä on periaatteessa vapaus harjoittaa omaa uskontoaan ja noudattaa omia lakejaan maksamalla henkilövero. Vero myös vapauttaa heidät palvelemasta armeijassa.

Dhimma-järjestelmää ei lainsäädännön tasolla sovelleta tällä hetkellä missään maassa, Saarnivaara kertoo.

– Monet pitävät dhimman suomaa statusta

epätasa-arvoisena ja pelkäävät sen johtavan uskonnolliseen syrjimiseen.

Myös monet islamilaiset vähemmistöt joutuvat konfliktien keskellä vaikeaan asemaan, professori **Hannu Juusola** sanoo. Juusola toimii Helsingin yliopiston maailmankulttuurien laitoksella.

– Monilla shiiamuslimeilla on vaikeuksia harjoittaa omaa uskontoaan sunnienemmistöisissä maissa. Erityisesti islamin lahkoiksi määritellyillä ryhmillä, kuten bahain kannattajilla, on vaikea tilanne.

Wahhabilaisuus on Saudi-Arabiasta peräisin oleva konservatiivisen sunnalaisuuden muoto, joka on viime vuosikymmeninä laajentanut kannatustaan. Wahhabilaisuuden leviäminen on vaikeuttanut vähemmistöjen asemaa Saudi-Arabian lisäksi esimerkiksi Egyptissä, Juusola toteaa.

Kovat rangaistukset käännyneisille

Monet länsimaissa toimivat Lähi-idän kristityt tukevat yhteisöt ovat huolestuneita uskonnonvapauden kehittämisestä arabimaissa.

– Missään arabimaassa ei ole syntynyt laajaa keskustelua siitä, miten yhteiskuntien muutokset vaikuttavat vähemmistöjen uskonnonvapauteen, Lähi-idässä toimivan satelliittikanavan Sat-

7:n aluevastaava **Kurt Johansen** toteaa. Hän pitää tätä valitettavana varsinkin Lähi-idän kristittyjen kannalta.

Viime joulukuussa julkaistun PewResearch-Centerin tutkimuksen mukaan 84 prosenttia Egyptin ja 86 prosenttia Jordanian väestöstä kannattaa kovinta mahdollista rangaistusta islamista toiseen uskontoon kääntyneille kansalaisille.

Erityisen huolestuttavana Johansen pitää Egyptin tilannetta, joka voi päätyä malliksi muille arabimaille.

– Egyptissä elää Lähi-idän suurin kristillinen vähemmistö. Se on ilmaissut huolensa siitä, ettei kristittyjä mainita maan uusissa säädöksissä lainkaan, Johansen kertoo.

Egyptin uusi hallinto ei ole myöskään pystynyt takaamaan kristittyjen turvallisuutta. Monet pelkäävät tilanteen kehittyvän samaan suuntaan kuin Irakissa, jossa kaksi kolmasosaa kristityistä on paennut maasta uskonnonvapausongelmiin seurauksena.

Mediat vaikenevat

Myös Marttyyrikirkon ystävät -järjestön johtaja **Johan Candelin** seuraa huolestuneena Lähi-idän kristittyjen uskonnonvapauden kehitystä erityisesti Pohjois-Afrikassa, Irakissa ja Iranissa.

– Lähi-idän kristittyjen on vaikea saada ääntään kuuluville paikallisissa medioissa. Heitä esitetään kertomasta uskostaan julkisesti ja turvallisuutensa vuoksi he joutuvat usein kokoontumaan salassa, Candelin kertoo.

Erityisen vaikeaa on niillä kristityillä, jotka ovat kääntyneet islamista.

Uskonnollisten vähemmistöjen tilanne Lähi-idässä ei ole kuitenkaan toivoton. Siitä huolimatta, että Iranissa pidätettiin vuoden 2010 kesäkuun ja tämän vuoden helmikuun välisenä aikana 254 kristittyä, kirkko kasvaa.

Marttyyrikirkon iranilaiset yhteistyökumppanit ovat kertoneet seurakuntien huimasta kasvusta. Eräässä kaupungissa oli viisi vuotta sitten vain yksi salassa kokoontuva kristillinen seurakunta. Nyt niitä on kaksisataa.

Euroopan neuvosto vaatii toimia

Euroopan neuvosto kiinnitti tammikuun istunossaan huomiota Lähi-idän uskonnollisten vähemmistöjen asemaan. Neuvosto tuomitsi alueen kristittyihin kohdistuneet terrori-iskut ja korosti, että uskontojen rauhanomainen yhteiselo

Afganistanissa monet naiset käyttävät julkisilla paikoilla taivaansinistä burkaa.

on tärkeä osa demokratian kehitystä.

Neuvosto toi esille myös huolensa kristillisten seurakuntien katoamisesta Lähi-idästä. Tämä kehitys vaarantaa myös maltillisen islamin asemaa, koska se on merkki islamilaisen fundamentalismin vahvistumisesta.

Euroopan neuvosto vaatii lausunnossaan kaikkia Lähi-idän maita yksiselitteisesti tuomitsemaan uskonnollisiin syihin perustuvan väkivallan ja suvaitsemattomuuden. Samalla neuvosto kehotti Lähi-idän maita tukemaan myönteistä ja avointa uskontokasvatusta ja uskontojen välistä dialogia.

Professori Hannu Juusola korostaa, että muutoksen on kuitenkin noustava valtioiden sisältä.

JOHANNA SÖDÖ

Me teemme Sinulle tätä lehteä

Juhana Sihvo
vs. kappalainen
Ylöjärven seurakunta
"Yhteyttä ylös ja ympärille!"

Risto Jukko
kirkon lähetys sihteeri
Kirkon lähetystyön keskus
Lähetys on kaikkien
kristittyjen asia, "jotta he
olisivat yhtä".

Ville Auvinen
lähetyskasvatus- ja
aluekoordinaattori
Sley
"Vaihtoehtoja on kaksi:
lähde tai lähetä!"

Danielle Miettinen
toimitussihteeri
"Uudeksi minä teen
kaiken!" Ilm. 21:5

Paula Laajalahti
tiedottaja
Suomen Lähetysseura
"Uskoa, toivoa ja
rakkautta ihmiseltä
ihmiselle!"

Marko Kailasmaa
tiedottaja
Kirkon Tiedotuskeskus
"Mene minne ikinä sinut lähetän." Jer. 1:7

Timo Vasko
lähetysteologi
on lähetystyön keskus
työ- ja uskontoteologia
n yhteinen ilomme!"

Vuokko Vänskä
toimituspäällikkö
Uusi Tie -lehti
"Jos haluat rikkaan elämän,
ole mukana
lähetyksessä!"

Johanna Södö
teol.maist.
SLEF
"Onko sinut lähetetty
lähettämään vai
lähtemään?"

Lähetysseuraksi Raija Pajuniemen (oik.) juttukaverina on Etiopiassa maatalon poikana kasvanut Yabiyom Tamiru. Hän etsii paikkaansa suomalaisesta seurakuntaelämästä.

Täsmäkoulutusta kansainvälisiin tehtäviin Suomessa

Maahanmuutto ja Suomen uskonnollisen paletin muuttuminen ravistelevat seurakuntien osaamista. Kirkon kansainvälisen työn erityiskoulutus trimmaa seurakuntiin alan eksperttejä.

■ **KULKEEKO KOTIKULMILLASI** toisinsuskovia, uskonnottomia tai maahanmuuttajia? Vaivaako uskonnonvastaisuus mieltäsi? Osaatko lukea toimintaympäristösi muutoksia ja monikulttuurisuutta? Kaipaatko jumalanpalveluselämään enemmän kansainvälistä kosketuspintaa? Tahdotko rakentaa rauhaa ja sovintoa?

Jos vastasit kyllä johonkin kysymykseen, olet kirkon uuden kansainvälisen työn erityiskoulutuksen kohderyhmää.

Koulutus nousee vakaumuksesta, että kristil-

linen kirkko on jo syntyjään kansainvälinen, kaikille avoin yhteisö, jolla on maailmanlaaja tehtävä. Jotta tämä oikeasti toteutuisi paikallisseurakuntien elämässä, työntekijät tarvitsevat koulutusta, Kirkon lähetystyön keskuksen koulutussihteerin **Kirsti Sirviö** sanoo.

Laajaa yhteistyötä

25 opintopisteen kokonaisuudesta vastaa Kirkon koulutuskeskus ja sen toteuttavat Kirkkohallitus, hiippakunnat, järjestöt ja oppilaitokset.

Koulutukseen voivat osallistua paitsi kirkon työntekijät myös muut kirkon kansainvälisestä työstä kiinnostuneet.

Kirkon koulutuskeskuksen johtaja **Kari Kopperi** uskoo, että koulutus laajentaa, syventää ja vahvistaa kotimaassa toimivien kirkon työntekijöiden missionaarista, ekumeenista, monikult-

”Raumalla asuu yli 600 pysyvästi ulkomailta muuttanutta henkilöä. He edustavat 58 kansallisuutta.”

tuurista sekä uskontodialogista osaamista. Lisäksi se avaa laajemman näkökulman.

– Koulutuksen suorittanut parantaa valmiuksiaan lähteä myös kansainvälisiin tehtäviin, tosin siihen tarvitaan lisäksi lähettävän organisaation antamaa koulutusta.

Kopperi uskoo, että kansainvälisten kysymysten opiskelu tekee seurakuntien työntekijöistä entistä rohkeampia suuntautumaan ulospäin. Se innostaa heitä myös yhteiskunnalliseen osallistumiseen.

Omat kontaktit innostivat

Rauman seurakunnan lähetys sihteeri **Raija Pajuniemi** innostui kansainvälisen työn erityiskoulutuksesta solmittuaan kontakteja seurakuntansa alueella asuviin thaimaalaisiin.

– Rauma on kansainvälinen satamakaupunki. Kaupungissamme asuu yli 600 pysyvästi ulkomailta muuttanutta henkilöä. He edustavat 58 kansallisuutta.

Ensimmäinen moduuli, johon Raija Pajuniemi osallistui, jäi mieleen haastavana ja ajatuksia herättävänä.

– Moduuli sisälsi ammattilaisten tasokasta opetusta ja paljon kirjallisuutta. Kaikkea en ehtinyt lukea ja meitä rohkaisiinkin valitsemaan materiaalista se, mikä eniten kiinnostaa. Ryhmä oli melko pieni, mikä innosti keskustelemaan opetuksen lomassa ja pienemmissä ryhmissä.

Koulutuksessa tuli esiin etelän ja pohjoisen kirkkojen erilaisuus ja kotoutumisen vaikeudet.

– Olen miettinyt, löytyykö seurakunnistamme tilaa maahanmuuttajille vai kanavoituuko heidän uskonsa kirkon ulkopuolelle.

Raija Pajuniemi suunnittelee koko 25 opintopisteen paketin kokoamista, vaikka se kestäisi vähän kauemminkin.

”Kristuksen todistajina meillä ei ole varaa jäädä seinäruusuiksi.”

– Haluan syventää omaa osaamistani ja vaikuttaa myös siihen, että seurakunnassa lisäätty tietoisuus maahanmuuttajista.

Tilannepäivitystä etsimässä

Pielisensuun seurakunnan kappalainen **Matti Innanen** vastaa seurakuntansa lähetys- ja kansainvälisestä työstä. Häinkin aikoo suorittaa erityiskoulutuksen kaikki moduulit.

– Tarvitsen tehtäviini perustietoa, näkökulmia ja tilannepäivitystä. Hain aktiivisesti tietoa sopivasta koulutuksesta ja löysin sitä Sakasti-portaalien kautta kirkon henkilöstökoulutuksen tarjonnasta.

Pielisensuun seurakunta on ottanut lähivuosisien tavoitteekseen vahvistaa yhteyttä maahanmuuttajiin.

– Tampereen seurakuntien maahanmuuttajatyöntekijä **Anneli Hukari** antoi käytännönläheisen sykäyksen seurakuntamme alueelle muuttaneiden kohtaamiseen. Hän korosti heidän uskonnollisten tapojensa kunnioittamista omaa kristillistä uskoamme ja perinnettämme arvostaen.

Matti Innasen mielestä meillä ei ole ylösnousseen Kristuksen todistajina varaa jäädä seinäruusuiksi.

DANIELLE MIETTINEN

Lähetysteologin pöydältä

Potkua suosituksista ja sitoumuksista

Aarne Ormio

TIMO VASKO

■ **TÄNÄ VUONNA** olemme saaneet käyttöön kaksi merkittävää Kristuksen maailmanlaajan kirkon lähetystyötä koskevaa aineistoa.

Ensimmäinen näistä on *Kristillinen todistus moniuskontoisessa maailmassa: suosituksia menettelytavoiksi*. Kuusisivuinen dokumentti on laajapohjaisen yhteistyön tulos. Sitä olivat laatimassa Paavillinen uskontojen välisen dialogin neuvosto (PCID), Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN) ja Maailman Evankelinen Allianssi (WEA).

Dokumentti käsittelee kristillisen todistuksen raamatullisia perusteita ja lähetystehtävän toteuttamisen käytännöllisiä periaatteita ja suosituksia erityisesti uskontojen välisissä ympäristöissä.

”Lähetystyö kuuluu keskeisesti kirkon perus-olemukseseen. Jokaiselle kristitylle kuuluu Jumalan sanan julistaminen ja maailmalle todistaminen. Tällöin on välttämätöntä toimia evankeliumin periaatteitten mukaan osoittamalla täyttä kunnioitusta ja rakkautta kaikkia ihmisiä kohtaan”, julistus muistuttaa.

SUOSITUS ”EI PYRI olemaan teologinen julkilausuma lähetystyöstä, vaan sen tarkoituksena on tuoda esille kristilliseen todistukseen moniuskontoisessa maailmassa liittyviä käytännöllisiä asioita.” Tarkoituksena on rohkaista kirkkoja, kirkkojen johtoa ja lähetysjärjestöjä pohtimaan käytäntöjään, kun ne valmistelevat menettelytapojaan todistus- ja lähetystyötään varten.

Tekijät toivovat, että ”kristityt ympäri maailman perehtyvät tähän asiakirjaan ajatellen omia käytäntöjään, joita heillä on todistaessaan uskotaan Kristukseen sanoin ja teoin.”

Tämän asiakirjan valmistelusta kerrotaan tarkemmin *Lähetysteologisen Aikakauskirjan* numerossa 13.

TOINEN MERKITTÄVÄ dokumentti on *Kapkaupungin sitoumus*. Kapkaupungissa vuonna 2010 pidetty Lausanne III -konferenssi haastaa maailmanlaajuista kirkkoa todistamaan Jeesuksesta Kristuksesta ja viemään hänen opetustaan jokaiselle kansakunnalle, jokaiselle yhteiskunnan osalle ja myös aatteiden maailmaan.

Kapkaupungin sitoumus -julkaisu on näiden pyrkimysten hedelmä. Se on Lausannen julistuksen (1974) ja Manilan manifestin (1989) historiallinen jatke ja samansuuntainen niiden kanssa. Sitoumuksessa on kaksi osaa. Ensimmäinen käsittelee toiminnan raamatullisia perusteita ja toinen kutsuu toimintaan.

KIRKKOJEN MAAILMANNEUVOSTON Maailmanlähettyksen ja evankelioimisen komissio valmistelee parhaillaan jäsenkirkkoilleen uutta lähetysasiakirjaa. Sen valmistelukokous pidetään ensi keväänä Manilassa. Lähetysasiakirja valmistuu Busanissa Etelä-Koreassa pidettävään KMN:n yleiskokoukseen lokakuussa 2013.

KMN:n edelliset lähetysasiakirjat ovat vuosilta 1982 ja 2000. Olen kirjoittanut niitä käsittelevän julkaisun ”Kirkkojen maailmanneuvoston lähetys- ja uskontoteologiaa” (2004).

TIMO VASKO

*kirkon lähetysteologi,
missiologian dosentti*

Elina Kuusisto

■ Tutkimus lähetykskasvatuksesta

**Elina Kuusisto: Avoimesti si-
toutuneena. Lähetystyö kris-
tillisessä kasvatuksessa ja va-
paaehtoistyössä. Väitöskirja:
Teologinen tiedekunta. Hel-
singin yliopisto. 2011.**

Vietämme Euroopan Unionin nimeämää vapaaehtoistyön teemavuotta. Mikäpä sen pa- rempi ajoitus TT **Elina Kuusis-
ton** väitöskirjalle, joka käsitte-
lee juuri tuota samaista aihet-
ta. Lähestymistapa on sekä us-
konnonpedagoginen että mis-
siologinen.

Elina Kuusisto analysoi väi-
töskirjassaan kristillistä kasva-
tusta luterilaisen opiskelijajär-
jestön Opiskelijain Lähetyslii-
ton (OL) kontekstissa. OL on
vapaaehtoisjärjestö, joka on
keskittynyt lähetystyön esil-
lä pitämiseen opiskelijoiden ja
nuorten aikuisten parissa. Tut-
kimus pohjautuu muun muas-
sa haastatteluihin, jotka tehtiin
25:lle OL:n entiselle puheen-
johtajalle vuosina 1972 - 2000.
Haastattelujen analyysin poh-
jalta syntyi teoreettinen mal-
li lähetykskasvatuksesta, jonka
osa-alueet ovat arvot, tavoit-
teet ja menetelmät.

Lähetykskasvatuksella on Eli-
na Kuusiston mukaan viisi ta-
voitetta. Ne ovat lähetyshar-
rastuksen synty ja syvenemi-
nen, omaan yhteisöön sosiaa-
listuminen, kristillisen spiritu-
aliteetin kehittyminen, uskon-
nollisen toiseuden kohtaami-
sen oppiminen sekä globaaliin
maailmaan sosiaalistuminen.

OL:n vapaaehtoistoimin-
ta koskettaa nuoria aikuisia eli
ikäryhmää, joka on havaittu
Suomen evankelis-luterilaisessa
kirkossa kaikkein haastavim-
maksi tavoittoa. Paikallisseura-
kunnat ja kristilliset järjestöt
ovat viime aikoina todenneet
resurssiensa rajallisuuden ja ne
pyrkivät nyt aktivoimaan yhä
enemmän vapaaehtoisia oman
toimintansa tukemiseen. Elina
Kuusiston väitöskirja varmas-
ti antaa siihen uusia ideoita ja
työvälineitä.

HANNA RISSANEN
*Suomen Lähetysseuran
kirjastonhoitaja, TM*

■ Mekane Yesus -kirkon pääsihteeri vallankumouksen keskellä

**Church and Society. Lectures
and Responses. Second Mis-
siological Seminar 2003 on
the Life and Ministry of Gu-
dina Tumsa. General Secre-
tary of the Ethiopian Evan-
gelical Church Mekane Yesus
(EECMY) (1966-1979) Edited
by the Gudina Tumsa Foun-
dation Addis Ababa. Germa-
ny/Addis Ababa 2010.**

Addis Abebassa järjestettiin
vuonna 2003 seminaari, jos-
sa aiheena oli Ethiopian Meka-
ne Yesus -kirkon surmatun pää-
sihteerin Gudina Tumsan elä-
mäntyö.

Tumsa toimi kirkon pääsih-
teerinä aikana, jolloin Etiopia

joutui marxilaisen vallanku-
mouksen pyörteisiin. Vallanku-
mouksen keskellä kirkko joutui
viitoittamaan linjansa. Kirkon
johtajana Gudina Tumsa näki,
että kristillinen usko ja marxi-
lainen ideologia ovat yhteen so-
vittamattomat.

Hän ilmaisi kantansa kirkon
yleiskokouksessa vuonna 1976
ja muissakin suurissa joukko-
kokouksissa. Hän maksoi kan-
nastaan kovan hinnan. Vuon-
na 1979 Gudina Tumsa ja hä-
nen vaimonsa pidätettiin eikä
pääsihteeristä kuultu pitkään
aikaan mitään. Hänet oli sur-
mattu.

Gudina Tumsan elämä ja
muisto liittyvät keskusteluun,
jota on käyty kirkkojen suhtees-
ta ideologiaan kansallissosialis-
tisessa Saksassa ja viimeksi so-
sialistisessa Itä-Euroopassa.
Etiopiassa teemana on myös
kirkon ja yhteiskunnan suhde.

Kirjassa häntä verrataan jo-
pa Dietrich Bonhoefferiin. Toi-
nen vertailukohta voisi olla Un-
karin ev.lut. kirkon piispa La-
jos Ordass, joka eli kotiarestis-
sa Gudina Tumsan viimeisten
vuosien aikana.

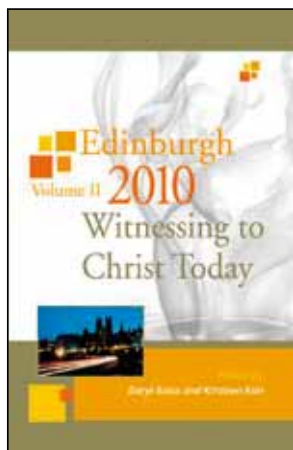

Gudina Tumsa

Kirjat

Gudina Tumsan elämäntyön vaalimiseksi on perustettu säätiö, jonka julkaisee hänen toimintaansa ja ajatteluaan arvioivia teoksia www.gudinatum-safoundation.org.

JUHANI KOIVISTO

■ Edinburghin konferenssi kansien välissä

Edinburgh 2010. Mission Today and Tomorrow. Toimitaneet Kirsteen Kim ja Andrew Anderson. Regnum Edinburgh 2010 Series. Oxford 2011.

Edinburghissa järjestettiin viime vuonna merkittävä maailmanlähetystä ja evankelioimista käsitellyt konferenssi. Kokouksen keskeinen anti on koottu teokseen *Edinburgh 2010. Mission Today and Tomorrow*.

Teos sisältää Edinburghin julkilausuman, lähetyksen historiaa, arvioita lähetyksen nykytilasta sekä kirjoituksia konferenssin pääteemoista. Kirjaan on valittu 16 konferenssiesitelmää.

Asiapiitoisia liitteitä kirjassa on kaikkiaan 10, näiden joukos-

sa muun muassa osallistujaluettelo. Helluntailaiset ja alkupe- räiskansoihin kuuluvat antoivat konferenssissa omat julkilausumansa, jotka ovat myös mukana teoksessa. Kirja esittelee lisäksi viime vuonna Kapkaupungissa ja Tokiossa pidettyjen lähetyskonferenssien julkilausumat.

Vaikka hakusanaluettelo puuttuu, selkeä sisällysluettelo auttaa kirjan käyttäjää.

Kirjan toinen toimittaja, tohtori **Kirsteen Kim** kiteyttää konferenssin antia seuraavasti: Jumalan lähetykset, Missio Dei, on Kolmiyhdyksen Jumalan lähetystä. Lähetykset on Kristuksen kirkolle ja jokaiselle kristitylle kuuluva tehtävä. Lähetyksen työ tapahtuu kaikkialla. Kutsu lähetysohjelmaan suuntautuu sekä kirkkoon että kirkosta maailmaan. Lähetyksen työ koskettaa ja muuttaa maailmaa ja ihmisiä kaikilla elämäntilanteilla. Todistus Kristuksesta tapahtuu muuttuvassa maailmassa ja Pyhässä Hengessä.

Lisää tietoa konferenssista löytyy *Kirkkomme lähetykset* -lehden numeroista 2/2010 ja 1/2011, *Lähetysteologisesta Aikakauskirjasta 2010* sekä <http://sakasti.evl.fi/>.

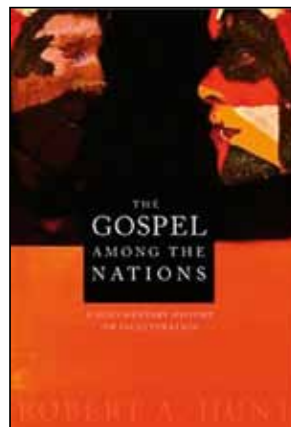
TIMO VASKO

■ Kristinuskon muuttava kansoja ja kulttuureita

Robert A. Hunt: The Gospel Among the Nations. A Documentary History of Inculturation. Orbis Books 2010.

Miten kristinuskon on 2000 vuoden aikana levinnyt ja miten se on kohdannut erilaisia kulttuureja ja kansoja?

Yhdysvaltalainen professori **Robert A. Hunt** tarkastelee tätä kysymystä teoksessa *The Gospel Among the Nations* kes-

keisimpien missiologisten dokumenttien ja julkilausumien valossa.

Aluksi hän kysyy, miten **Konstantinus Suuren** politiikka on vaikuttanut kristinuskon myöhempään historiaan. Kirkosta tuli Rooman imperiumin virallinen uskonto ja valtakäytännön osa. Muutos toi mukanaan paljon myönteistä, mutta myös huomattavan riippuvuuden maallisesta vallasta. Tästä konstantinolisesta perinteestä ja sen rasitteista pyritään nykyisin kaikkialla eroon.

Kirjan antoisimpia osia ovat kolmannen maailman teologien terävät kannanotot. Yalen yliopiston **Lamin Sanneh** ihmettelee afrikkalaisena länsimaista syyllisyyskompleksia. Lähetysohjelmat eivät ole suinkaan tuhonneet afrikkalaisia kulttuureja, vaan aiheuttaneet toiminnallaan päinvastaisen vaikutuksen. Se on herättänyt kansallistunnon.

Syynä on ollut lähetysohjelmatyöskentelijöiden laaja käännöstoiminta, joka on luonut pohjan monelle kirjakiellelle ja antanut edellytyksiä myös kansojen itsenäistymisprosessille.

Myös **Samuel Escobarin** puhe Lausannen konferenssis-

sa vuonna 1974 on vaikuttava. Hän kehotti evankelikaaleja tiedostamaan, että rasismien, siron ja rakenteellisen köyhyyden takana on usein demonisia voimia. Kristus kuitenkin vapauttaa ihmisen synnistä ja kaikesta muustakin pahan vallasta.

Kaiken kaikkiaan hyvä ja hyödyllinen teos. Jäin kuitenkin kyselemään, minne unohtuivat Luterilaisen maailmanliiton ja anglikaanien monet hyvät dokumentit.

RISTO A. AHONEN

■ Ekumeenista missiologiaa katolilaisille

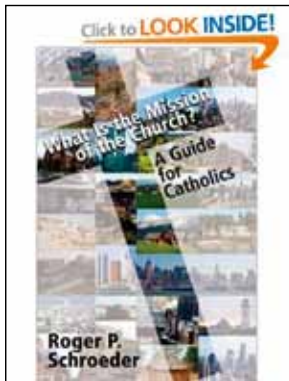
Roger P. Schroeder: What is the Mission of the Church. A Guide for Catholics. Orbis Books 2010.

Roomalaiskatolisen kirkon työntekijöille ja maallikoille tarkoitettu opas *What is the Mission of the Church* sisältää tiiviin paketin lähetysteologian peruskysymyksistä. Sen kirjoittaja **Roger P. Schroeder** on tullut tunnetuksi yhdessä **Robert Schreiterin** kanssa kirjoittamastaan merkittävästä missiologian yleistuksesta *Constants in Context. A Theology of Mission for Today* (2004).

Teoksessa on erinomainen katsaus lähetystyöhistoriaan, joka on jaettu kuuteen vaiheeseen. Lukija saa hyvän kuvan siitä, miten kristinuskon on kunakin aikana levinnyt. Myönteistä on myös muiden kirkkojen lähetystyön esittely.

Teologista linjaa etsitään erityisesti paavien missionaarisista kiertokirjeistä.

Lähetysteologiassa pidetään tärkeänä selvän eron tekemistä Vatikaanin toista kon-siilia (1962-65) edeltävän ja sen jälkeisen ajan välille. Muutos

näky erityisesti kolmessa asiassa. Ne ovat lähetystyön trinitaarisen luonteen löytäminen, kirkon missionaarisuuden tiedostaminen sekä uskonto-teologia.

Lähetys on osallisuutta Kolmiyhteisen Jumalan lähetystyöseen, jossa kirkko ja sen jäsenet on kutsuttu todistamaan Kristuksen rististä ja ylösnousemuksesta ja toimimaan oikeudenmukaisuuden, rauhan ja luomakunnan uudistuksen puolesta.

Ekklesiologia muistuttaa, että Jumalan valtakunta on kirkon yläpuolella. Siinä korostetaan kirkon luonnetta täyttymystä kohti vaeltavana Jumalan kansana. Muiden uskontojen kohtaamisessa painotetaan dialogista asennoitumista ja tähdennetään, että niidenkin piiristä löytyy aitoa Jumalan etsintää.

Mielenkiintoinen opas, joka heijastelee ekumeenisen lähetysteologian näkymiä.

RISTO A. AHONEN

■ Kokovartalokuva maailmasta lähetystyön näkökulmasta

Jason Mandryk: Operation World. Seventh Edition. WEC International/Biblica Publi-

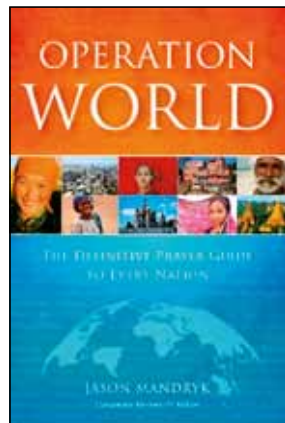
hing. Yhdysvallat 2010.

Lähetystyön tarpeisiin on viimeisen kahdensadan vuoden aikana julkaistu katsauksia, joissa on pyritty kuvaamaan maailman uskonto- ja lähetystilannetta. Eräs tämän alan pioneeriteos oli **William Carey** *Enquiry*, jonka hän julkaisi vuonna 1792.

Operation World -kirjan 7. laitoksessa kaikkien maailman maiden historia ja nykytilanne käydään lyhyesti läpi kristillisen lähetystyön näkökulmasta. Koska maailma on liian suuri mahtuakseen kansiin väliin, kirjassa päädytään usein likiarvoihin. Nekin ovat hyödyllisiä kokonaisuuden ja muutosten hahmottamiseksi. Hahmottamisen apuneuvot ovat nykyisin erityisen tarpeellisia, koska maailma muuttuu koko ajan.

Esimerkiksi muuttoliike tuo kokonaisia diasporassa eläviä kansanryhmiä kotiovellemme. Uusilla naapureillamme on toisenlainen kieli ja kulttuuri kuin meillä.

Operation World -kirjan aineistoon voi tutustua myös verkossa (www.operationworld.org). Kotisivuille on koottu

Kirjat

kaikkien maiden ne kansanryh-
mät, joiden parissa on vain vä-
hän kristillistä todistusta. Näi-
tä tavoittamattomia kansan-
ryhmiä löytyy yllättävän lähel-
täkin.

Lähetysesirukouksen tueksi
julkaistu kirja on käyttökelpoi-
nen ja edullinen apuväline jo-
kaiselle lähetystyön vastuun-
kantajalle.

JUHANI KOIVISTO

■ Päivitys Afrikan aids-tilanteeseen

**Kati Kemppainen: Positiivi-
nen – Aids Afrikassa. Suo-
men Lähetysseura 2011.**

Aids ei juuri kosketa suomalaisia nykyään, se on meille sai-
raus sairauksien joukossa. Mo-
nissa Afrikan maissa tilanne on
toinen: aids muuttaa koko yh-
teiskuntaa, kun parhaassa työ-
iässä olevat ihmiset kuolevat ja
jäljelle jäävät vanhukset ja lap-
set.

TT Kati Kemppainen toimi
vuosina 2007-2010 Tansanian
Iringassa sijaitsevan Tumaini-
yliopiston hiv/aids-hankkees-
sa. Kirjassaan hän etsii vasta-
usta siihen, miksi hiv/aids run-
telee juuri Afrikkaa, ja mitkä
keinot toimivat taudin ehkäi-
syssä.

Kemppainen tuo esille kult-
tuurisia tekijöitä eteläisestä
Tansaniasta, jossa hiv-positiivisia on huomattavasti enem-
män kuin maassa keskimäärin.
Naisiin kohdistuva väkivalta ja
raiskaukset ovat yleisiä. Toi-
saalta varsinkin pääteiden var-
ren majataloissa rehottaa sek-
sikauppa.

Aids-orpojen määrä kasvaa
rajusti. Perinteisesti orvot on
otettu sukulaisperheisiin, mut-
ta kun aids-kuolemia sattuu
paljon, lapset saattavat jäädä

tuuliajolle.

Hiv-tartuntojen määrä ei
vähene pelkällä tiedotuksella.
Hankkeen yhteydessä toimi-
va pastori **Anthony Kipangu-
la** järjestää vaimonsa **Esthe-
rin** kanssa avioliittoseminaare-
ja. Niissä he käyvät läpi paikal-
lisia tapoja, jotka edesauttavat
hivin leviämistä.

Kati Kemppainen kertoo
myös, miten hiv-positiivisten
vertaistukiryhmät toimivat ja
miten aids-orpoja autetaan.
Kirjassa on yksittäisten ihmis-
ten tarinoita siitä, millaista on
hivin ja aidsin kanssa kamp-
pailevan lähimmäisemme arki-
päivä.

PAULA LAAJALAHTI

■ Raamatunkäännöstyössä Nepalissa

**Marja ja Olavi Vesalainen:
Vuoristoheimon poluilla.
Päivä Osakeyhtiö. Hämeen-
linna 2010.**

Raamatunkääntäjien omakoh-
taiset kokemukset ovat jännit-
tävää luettavaa. He tekevät pit-
käjänteistä työtä monella taval-
la epätavallisissa olosuhteissa.
Kirja lhomeista, heidän kielestään
ja kulttuuristaan sekä Ju-
malan valtakunnasta heidän
keskuudessaan on hyvin kir-

joitettu ja tarjoaa runsaasti ai-
neistoa monenlaisiin tilaisuuksii-
n.

**Marja ja Olavi Vesalai-
nen** lähtivät vuonna 1972 raa-
matunkäännöstyöhön Koillis-
Nepaliin, lhomikansan pariin.
Maa, tavat ja kieli olivat outo-
ja. Lhomikyliin pääsi vain käve-
lemällä vuoristossa kahdeksan
päivää.

Perheen kasvaessa ja raa-
matuntekstien monien käännös-
vaikeuksien jälkeen evan-
geliumin sana tavoitti paikallisia
ihmisiä yksitellen. Pyhän Hen-
gen vaikutuksesta syntyi seura-
kunta. Nuoret kristityt kohtasi-
vat kotiseudullaan shamanis-
mia, buddhalaisuutta ja sisäl-
lissodan haasteita.

Uusi testamentti valmistui
ja otettiin juhlallisesti käyttöön
Kathmandussa vuonna 1995.
Tänään seurakunta tekee lähe-
tystyötä levittäen vuorostaan
itse evankeliumin sanomaa.
Vanhan testamentin käännös-
työ on nyt merkittävä hanke.

Kirjan kuvitus, runot, kooste
käännöstyön vaiheista ja teks-
tinäyte lhomien Uudesta testa-
mentista täydentävät kokonai-
suutta hyvin.

TIMO VASKO

Kuva: Dianne Collard

Yhdysvaltalainen tohtori Os Guinness puhui Budapestissa totuus-käsitteen merkityksestä skeptisyyden aikakaudella.

Toivoa Eurooppaan

■ Budapestissa järjestettiin toukokuussa ekuumeeninen kongressi *Hope for Europe II*. Se oli Euroopan arvojen, lähetystyön ja evankelioimisen laaja katselmus, johon osallistui noin 600 vaikuttajaa 40 maasta. Suomesta oli mukana 10 henkilöä.

Missiologian ja kulttuuriantropologian professori, Maailman Evankelisen Allianssin teologisen jaoston johtaja **Thomas Shirmacher** muistutti kuulijoitaan Euroopan älyllisistä ja hengellisistä tarpeista. Kristittyjen on otettava molemmat vakavasti.

Kongressin johtaja ja Schuman Centre for European Studies -koulutuskeskuksen perustaja **Jeff Fountain** analysoi Euroopan tilaa terävästi.

Hänen mukaansa Euroopassa on tarjolla monia sanomia, joiden keskellä Kristuksen seurakuntaruumis kärsii epäselvästä todistuksesta. On ravittava toivon ilmapiiiriä. Raamatullinen toivo ulottuu Jumalan tulevaisuuteen ja se ankuroituu historiallisiin tositapahtumiin Jeesuksessa Kristuksessa.

Jumala ei ole lopettanut vaikuttamasta Euroopassa. Meidän on edistettävä Kristus-seurakuntaruumiin elämää kaupunkien, valtioiden ja koko maanosan rajat ylittävästi. Tätä varten meidän on verkostoiduttava, Jeff Fountain innosti.

Muslimityölle uusi verkosto

Kongressin monipuolinen kanavatarjonta sisälsi muun muassa taiteet, lapset, vammaiset, Euroopan tavoittamattomat ryhmät sekä islamin Euroopassa.

Islam-kanavassa perustettiin ensimmäinen

Kuva: Timo Vasko

Pastori Timo Keskitalo ja lähetysteologi Timo Vasko osallistuivat Budapestin konferenssissa Islam Euroopassa -kanavaan.

Euroopan laajuinen verkosto muslimien parissa tehtävää lähetyksen ja evankelioimistyötä varten.

Työryhmä jäi selvittämään, mihin suurempiin kehyksiin verkoston toiminta tulisi sijoittaa. Vaihtoehtoina mainittiin muun muassa Euroopan Evankelinen Allianssi, Euroopan Evankelinen Lähetyksiön liitto (EEMA) ja Hope for Europe -liike. Verkoston perustana toimivat muslimilähetyksen kansalliset ja kansainväliset konferenssit.

Muslimien parissa palvelevat kertoivat, että tiedotusvälineet ovat kyenneet levittämään evankeliumia tehokkaasti. Medioiden yleisöpalautteiden yleinen kysymys on, kuinka voi tulla kristityksi.

Monet muslimit näkevät unia Kristuksesta ja kyselevät sen johdosta tietoa.

Kongressi vakuutti, että Euroopan muslimien keskuudessa on paljon Jumalan Sanan nälkää.

TIMO VASKO

Lue lisää: www.hfe.org
www.schumancentre.eu

IKKUNA ISLAMIIN (0,25 op)

Kirkko ja islam -koulutus 29.3.2012 Riihimäki

Aika ja paikka: 29.3.2012 klo 9.30-16.00 Riihimäki, Kirkkopuiston seurakuntakoti, Hämeenkatu 5.

Sisältö: Osallistuja tutustuu kristinuskon ja islamin vuoropuheluun ja saa valmiuksia muslimien kohtaamiseen. Hän perehtyy muslimien arjen kysymyksiin erityisesti Suomen ja Euroopan kontekstissa. Kouluttajina on suomalaisia islamin tutkijoita ja monikulttuurisen työn asiantuntijoita. Luentojen aiheita ovat: Johdanto kristinuskon ja islamin vuoropuheluun; Seurakunta kohtaa muslimin; Arjen elämää muslimina; Muslimit Suomessa ja Euroopassa.

Kohderyhmä: Kirkon työntekijät, uskonnon-opettajat, kansainvälisessä työssä toimivat, kaikki uskontojen ja kulttuurien kohtaamisesta kiinnostuneet.

Toteutustapa: 1-päiväinen koulutus (0,25 op).

Koulutuksen voi halutessaan laajentaa kattaamaan 0,5 opintopistettä laatimalla 2-sivuisen esseen vapaavalintaisen, koulutuksen aihepiiriin liittyvän kirjallisuuden pohjalta (noin 85-100 sivua suomenkielistä kirjallisuutta). Esseen pohjaksi suositellaan mm. seuraavia teoksia:

- Tuomas Martikainen & Tuula Sakaranaho (toim.) Mitä muslimit tarkoittavat? Keskustelua islamilaisista virtauksista Suomessa ja Euroopassa. (Turku: Savukeidas, 2011)
- Heidi Hirvonen & Timo Vasko (toim.) Hyvä tietää islamista – Kirkko ja islam. (Helsinki: Kirkkohallitus 2008 (myy: julkaisumyynti@evl.fi 7€ + posti)

- Pekka Y. Hiltunen & Timo Vasko (toim.), Hyvä tietää uskontodialogista (Helsinki: Kirkkohallitus 2011 (myy: julkaisumyynti@evl.fi 7€ + posti)
- Timo Vasko (toim.): Lähetysteologinen Aika-kausikirja 2001 (teemanumero: Islam ja kristin-usko 6, 2001 myy: julkaisumyynti@evl.fi 8,5€ + posti).
- Teuvo Laitila: Abrahamin vieraanvaraisuus – Näkökohtia kristityn ja muslimin dialogiin (Joensuu yliopisto, 2009).
- Martikainen, Sakaranaho & Juntunen (toim.): Islam Suomessa – muslimit arjessa, mediassa ja yhteiskunnassa (Helsinki: SKS, 2008).
- Ari Hukari: Islam kuvastimessa (Helsinki: WSOY, 2006).
- Timo Vasko, Missiologia ja uskonnot. (Helsinki: Yliopistopaino 2003)

Lisää kirjallisuusvinkkejä löytyy osoitteesta: <http://www.helsinki.fi/~tvasko/opetusmateriaalit.html>

Kustannukset: Osallistumismaksu 22 euroa (sisältää lounaan ja kahdet kahvit)

Tiedustelut: Heidi Hirvonen, p. 0400 250107, hehirvon@gmail.com; Timo Vasko, timo.vasko-at-evl.fi.

Vastuutoteuttaja: Kirkon ulkoasiain osasto/kirkko ja islam -työryhmä.

Ilmoittautuminen: 16.12.2011 mennessä Heidi Hirvonen, hehirvon@gmail.com

PALKKIOTOIMISTEN JA VAPAAEHTOISTEN LÄHETYSSIITEERIEN KOULUTUS (3 OP.)

30.9 ja 1.-2.10.2011 Lähetysseuran tehtävät

28. -30.10.2011 Kirkon lähetystyö ja -järjestöt

Lisätietoja: Kirsti Sirviö, puh. 050 584 6859, kirsti.sirvio@evl.fi
tai Kirsti Kosonen, puh. 040 508 6743, kirsti.kosonen@mission.fi.

Paikka: Suomen Lähetysseuran Päiväkummun kurssikeskus, Längelmäki.

Ilmoittautuminen Päiväkumpuun puh. 040 534 9507
tai sähköisesti Päiväkummun sivuilla www.mission.fi/paivakumpu/.

Järjestäjät: Kirkon lähetystyön keskus, hiippakunnat ja Suomen Lähetysseura

KIRKON KANSAINVÄLISEN TYÖN ERITYISKOULUTUS KOTIMAAN HENKILÖSTÖLLE (25 OP.)

Kirkon missio – minun tehtäväni (5 op.)

Moduuli sisältää kaksi lähijaksoa.

Oulussa lähijakso 12. - 15.3.2012 .

Ilmoittautuminen 30.9. mennessä oulu.sls@mission.fi.

Orivedellä Päiväkummussa lähijaksot 5. - 7.3.2012 ja 16. - 18.4.2012. Ilmoittautuminen: sakasti.
evl.fi>Koulutus>Henkilöstökoulutus 2012. Lisätietoja kirsti.sirvio@evl.fi, puh. 050 584 6859.

Muuttuva uskonnollisuus ja uskontojen kohtaaminen (5 op.)

Lähijaksot Järvenpään seurakuntaopistolla 13. - 15.2.2012 ja 28. - 30.3.2012.

Ilmoittautuminen: sakasti.evl.fi>Koulutus>Henkilöstökoulutus 2012. Lisätietoja pekka.hiltunen@
evl.fi, puh. 050 342 7660.

Seurakunta ja maahanmuuttajat (5 op.)

Lähijaksot: 19.-21.9.2012 ja 29.-31.10.2012.

Paikkana Päivölän virkistyskoti, Nummela.

Ilmoittautuminen: sakasti.evl.fi>Koulutus>Henkilöstökoulutus2012. Lisätietoja marja-liisa.laihia@evl.fi.

LÄHETYSTYÖN PYHÄÄ VIETETÄÄN 9.10.

Kristittyjen yhteistä ekumeenista lähetystyöhön keskittyvää pyhää vietetään Suomessa lokakuun toisena sunnuntaina. Sen taustavoimina toimivat Suomen Lähetysneuvosto (SLN), Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN) ja Suomen vapaakristillinen neuvosto (SVKN).

Lähetyspyhä kutsuu rukoilemaan Kristuksen maailmanlaajan kirkon lähetys- ja kehitysyhteistyön puolesta. Tavoitteena on vahvistaa kristittyjä yhteisessä todistus- ja palvelutehtävässä eri puolilla maailmaa ja innostaa nuoria lähetysvastuuseen.

Lähetyspyhänä seurakunnat voivat järjestää muun muassa jumalanpalveluksia, vierailuja ja yhteisiä ekumeenisia lähetystilaisuuksia.

Lähetyspyhän materiaali: www.lahetysneuvosto.fi/toiminta/lahetyspyha

Lisätietoja: brita.jern@slef.fi

OIKEAT AVAIMET – KOLME MAANOSAA

Missiologinen teemapäivä etsii sopivia avaimia lähetystyöhön Euroopassa, Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa

Aika: maanantaina 26.9. klo 13-16.20

Paikka: Tähtitorninkatu 18, Lähetysseuran Pihasali, Helsinki

Järjestäjät: Suomen lähetysneuvoston Lähetysteologian ja lähetysstrategian työryhmä

Juontaa: Rauno Mikkonen

KOLME MAANOSAA - OIKEAT AVAIMET LÄHETYSTYÖSSÄ

13-13.10 Avaussanat, Timo Vasko

13.10-14.00 Alueelliset painopisteet: Eurooppa, Kari Tassia; Lähi-Itä, Olli Pitkänen; Pohjois-Afrikka, Pirkko Säilä

14.00-14.15 Kahvitauko

14.15-15.15 Ratkaisukeskeinen ryhmätyöskentely

15.15-16.15 Raportointi maanosittain

16.15-16.20 yhteenveto ja päätösrakous, Matti Korpiaho

Ilmoittautumiset 20.9. mennessä: info@lahetysneuvosto.fi

Lasku osallistumisesta 15 € lähetetään ilmoittautuneille sähköpostiosoitteen mukaan (sis. kahvin ja pulan sekä materiaalin)

Kaisamari Hintikka EKK:n dialogikomission johtoon

■ GENEVESSÄ EUROOPAN KIRKKOJEN KONFERENSSIN (EKK) dialogikomission johtajana on syyskuun alussa aloittanut pastori **Kaisamari Hintikka**.

EKK on parhaillaan uudistusten kourissa. Kesällä 2013 EKK:n yleiskokous päättää, millaisena järjestönä se jatkaa tulevaisuudessa ja mitkä toiminnot säilytetään.

Hintikka näkee uudistukset tarpeellisina. Byrokraattiselle toimintakulttuurille on löydettävä vaihtoehto.

– Järjestöekumenia koetaan hitaaksi. Rinnalle on tullut alueellisia yhteistyön muotoja, kuten Porvoon kirkkojen yhteisö, joka on saavuttanut kevyellä organisaatiolla paljon.

Vaikka alueelliset yhteistyömuodot toimivat joustavasti, ne eivät Hintikan mielestä korvaa koko maanosan kattavaa organisaatiota.

– Euroopan kirkkokuntien välisen hengellisen yhteyden rakentamisen hyväksi on työskenneltävä jatkuvasti. Yhteistyöelimen kautta on mahdollisuus vaikuttaa yleiseen eurooppalaiseen suuntaan positiivisesti, Hintikka uskoo.

KT/KL

Euroopan helluntailaisten ensimmäinen lähetyskonferenssi

■ LÄHES TUHAT HELLUNTAILAISTA kokoontui heinäkuussa Budapestiin Euroopan helluntailaisten ensimmäiseen yhteiseen lähetyskonferenssiin.

Konferenssin pääsihteerinä toimi suomalainen tohtori, Fida Internationalin vanhempi neuvonantaja **Arto Härmäläinen**.

Impact Now 2011 -konferenssin järjestivät Pentecostal European Fellowship (PEF) sekä Pentecostal European Mission (PEM) nuorisojärjestöineen. Konferenssin isäntänä toimi Unkarin helluntaikirkon varapresidentti **Imre Pinter**.

Pentecostal European Fellowship on 51 eu-

Kaisamari Hintikka

rooppalaisen helluntailiikkeen keskusjärjestö. Pentecostal European Mission (PEM) on lähetystyöhön keskittyvä yhteistyöelin.

Impact Now 2011 -konferenssiin saapui osanottajia Euroopasta, Aasiasta, Afrikasta, Amerikasta ja Lähi-idästä. Mukana oli satoja nuoria, lähetystyöntekijöitä, pastoreita, liikemiehiä ja jopa lapsia, tapahtuman puheenjohtaja Arto Härmäläinen kertoi.

Konferenssi pidettiin Budapestin metropoli-alueella sijaitsevan Gödöllön 18 000:n yliopisto-opiskelijan kampuksella.

Kuva: Timo Vasko

Suomalaisia lähetystyöntekijöitä 742

■ SUOMALAISIA LÄHETYSTYÖNTEKIJÖITÄ oli vuoden 2010 lopussa yhteensä 742 eri puolilla maailmaa. Eniten lähetystyöntekijöitä oli Aasiassa, jossa toimi 322 henkilöä. Seuraavaksi eniten työntekijöitä oli Afrikassa, jossa oli yhteensä 186 henkilöä. Euroopassa oli 163 lähetystyöntekijää. Tilastotiedot julkaisi huhtikuussa Suomen lähetysneuvosto.

Vuoden 2010 alussa Suomella oli lähetystyöntekijöitä vielä 820. Lähetystyöntekijöiden määrän väheneminen johtuu suurelta osin Fida International -järjestön työntekijöiden palaamisesta takaisin Suomeen ja eläkkeelle siirtymisestä. Järjestö on myös jättänyt osa-aikaiset konsulttityöntekijät pois lähetystyöntekijätalastoista.

Fida Internationalilla on edelleen 264 työntekijää maailmalla.

Lähetystyöntekijöidensä määrää ulkomailla lisäsivät vuodesta 2009 Lähetysyhdistys Kylväjä, Sley ja Missionuoret. Luterilaisella kirkolla oli viime vuoden lopussa 344 lähetystyöntekijää.

Suomen lähetysneuvostoon kuuluu eri kristillisistä tunnustuskunnista 31 lähetystyötä tekevää kirkkoa, kristillistä yhteisöä ja lähetysjärjestöä.

Lisää tilastotietoa lähetystyöstä löydät osoitteesta www.lahetysneuvosto.fi

Kirkon Lähetyssehteerit ry. tarkkana

■ **KIRKON LÄHETYSSEHTERIT RY.** yhdistää lähetyssihteerien pientä mutta kasvavaa ammattikuntaa. Virassa olevien lähetyssihteerien määrä on kasvanut viime vuosina nopeasti. Vuonna 2009 heitä oli 103. Työsuhteessa olevien luku oli laskenut 62:een.

Järjestön puheenjohtaja **Johanna Rantalankila** ja sihteeri **Minna Lairi** uskovat, että virkojen määrän lisääntymiseen on vaikuttanut lähetystyön arvostuksen nousu, koulutuksen siirtyminen Diakonia-ammattikorkeakouluun sekä seurakuntaliitokset.

Myös työaikalainsäädännön muutoksella on ollut merkitystä. Virkasuhteessa olevalle ei tarvitse maksaa ylityöstä.

Kesäkuun lopussa Kirkon lähetyssihteerityöllä oli 108 jäsentä. Etujärjestö seuraa lähetyssihteereiden aseman kehittymistä kirkon uu-

dessä palkkausjärjestelmässä ja pyrkii myös aktiivisesti vaikuttamaan ammattikuntansa etuihin. Joka toinen vuosi järjestetään neuvottelupäivät.

– Tämän hetken ehkä tärkein tavoite on seurata lähetyssihteereiden harkinnanvaraisen palkkauksen toteutumista. Seuraamme myös kirkon lähetysstrategian toteutumista paikallisseurakunnissa, Johanna Rantalankila kertoo.

– Olemme pieni ammattiryhmä. Ammattiyhdistyksessä voimamme yhdistyvät. Seurakunnassa lähetyssihteeri on usein ainoa alansa työntekijä ja siksi yhteys, yhteistyö ja verkostoituminen ovat tärkeitä asioita, Minna Lairi sanoo.

Tanssisatu lennättää maailman lasten luo

■ **AMMATTITANSSIRYHMÄ** Xaris Finlandin uudessa teoksessa *Ihmeellinen matka* Sinttu-tyttö pääsee enkelin käsipuolella tutustumaan lasten elämään eri puolilla maailmaa. Hän oppii jakamaan

Enkeli (Titta Tunkkari) kiidättää Sintun (Anniina Koski) unohtumattomalle matkalle.

omastaan ja huomaa, että kaikilta maailman lapsilta voi oppia jotakin.

Esitys sopii koko perheelle ja erityisesti tilaisuuksiin, joihin etsitään kansainvälisyyteen ja lähetystyöhön virittävää ohjelmaa.

Iloinen ja taiteellisesti korkeatasoinen 25 minuutin esitys saapuu peräkärryllä päiväkotien, koulujen, lasten ja nuortentapahtumien iloksi 750 eurolla ja yhden auton matkakulukorvauksella.

Teoksen on tuottanut Suomen Lähetysseura ja Xaris Finland. Sadunhoitoisen musiikin on säveltänyt **Antti Vuori**.

Ihmeellinen matka -teosta
voi tilata osoitteesta
paivi.granstrom@mission.fi

Lähetysnäky pohjustettiin jo Raamatun alkulehdillä

■ **VANHASTA TESTAMENTISTA** avautuu monia näkökulmia lähetystyöhön, teologian tohtori **Pekka Lindqvist** opetti Raamattu- ja lähetysteologisilla päivillä elokuussa Karkun evankelisella opistolla.

Åbo Akademissa judaistiikkaa tutkivan Lindqvistin mukaan Ensimmäisen Mooseksen kirjan patriarkkakertomusten asenne eri kansoihin on myönteinen. Ensimmäinen liitto ei ole Jumalan ja Abrahamin tai Jumalan ja Israelin välinen liitto, vaan siinä koko luomakunta on Luojan liittokumppani.

Kun Jumala teki vedenpaisumuksen jälkeen ikuisen liiton Nooan ja hänen jälkeläistensä kanssa, liitto koski kaikkia kansoja. Nooan suku sai uudelleen luomissiunauksen, joka annettiin ihmisille luomiskertomuksessa. Israelia ei silloin vielä ollut.

– Olemme kaikki Nooan poikia, Lindqvist totesi.

Myöhemmin Ensimmäisen Mooseksen kirjan kerronta tarkentuu Seemin sukuun ja edelleen yhteen mieheen, Abrahamiin, hänen perheeseensä ja hänestä syntyvään heimo.

Jumala valitsi paikan, pyhän maan, josta tuli pelastushistorian keskus. Abrahamin huoneesta tuli Jumalan instrumentti syntiin langenneen maailman tilan korjaamiseksi. Herra puhuu Israeliin kohdistuvien tekojen kautta koko maailmalle.

– Jumalan teot yhden kansan keskuudessa

ovat todistus muille kansoille, Lindqvist sanoi.

Sley järjestää vuosittain Karkun evankelisella opistolla valtakunnalliset Raamattu ja lähetysteologiset päivät.

– On tärkeää, että lähetysteologia nousee raamatuteologiasta, Sleyn lähetyskasvatus- ja aluekoordinaattori **Ville Auvinen** kertoo.

Ensi vuoden elokuussa järjestettävien päivien teema on *Yksi Herra, monta ääntä?* Ne ovat osa kirkon henkilöstökoulutusta.

Näin kristikunta todistaa uskostaan

■ **YLI 90 PROSENTTIA MAAILMAN KRISTITYISTÄ** hyväksyi yhteisen suosituksen kristillisen uskon todistamistavoista. Suositus julkaistiin Genevessä Sveitsissä kesäkuussa.

Kristillinen todistus moniuskontoisessa maailmassa -asiakirja antaa käytännön menettelytapasuosituksia kristillistä elämää ja todistusta varten eri puolille maailmaa. Asiakirja on käännetty useille eri kielille.

Paavillinen uskontojen välisen dialogin neuvosto, Kirkkojen maailmanneuvosto ja Maailman Evankelinen Allianssi valmistelivat asiakirjaa viisi vuotta. Suosituksen takana ovat katolilaiset, ortodoksit, protestantit, evankeliset, helluntailaiset ja niin sanotut riippumattomat kristilliset kirkot. Valmistelijatohot toivovat, että kristityt ympäri maailman ottavat asiakirjan kehotukset huomioon omissa toiminnassaan.

Kristittyjen yhteinen suositus kehottaa kaikkia kristittyjä toimimaan lähimmäisenrakkauden, oikeudenmukaisuuden, uskonnonvapauden ja ihmisarvon mukaisesti.

Asiakirja määrittelee kristityn hyveiksi muun muassa rehellisyyden, myötätunnon ja nöyryyden. Jeesuksen esimerkin seuraaminen on ensisijaista kaikilla elämän alueilla torjunnasta ja vainoista huolimatta. Yhteisen todistamisen taustalla vaikuttaa Pyhä Henki, joka yksin saa kääntymisen aikaan.

– Lähetys kuuluu kirkon perusolemukseseen. Asiakirja kehottaa kunnioitukseen ja luottamukseen kirkkojen ja uskontojen välillä, kertoo suosituksen suomenkielisen käännöksen tehnyt lähetysteologi **Timo Vasko** Kirkon lähetystyön keskukselta.

MARKO KAILASMAA/KT

Asiakirja löytyy osoitteesta <http://evl.fi/uutiset> > Suurin osa maailman kristityistä hyväksyi yhteiset toimintatavat

30 Päivää 2011 **PerjantaiRukous 2011**

Uusi Rukousopas taas saatavana!

Tässä oivallinen apuväline lähetyspiiriin, lähetyslaitoihin tai henkilökohtaiseksi rukousoppaaksi. Samoissa kansissa on kaksi opasta rukoukseen muslimien ja heidän parissa tehtävän lähetystyön puolesta. Ramadan-rukousopas ohjaa joka päivä rukoukseen kuukauden ajan syyskuusta 2011.

Perjantairukous jatkaa siitä vuoden eteenpäin viikottaisilla rukousaiheilla syksyyn 2012 asti.

Rukousopas on paketti asiantietoa islamista ja suomalaisesta lähetystyöstä muslimien parissa. Mukana ovat suomalaiset kirkot ja lähetysjärjestöt laajasti. Oppaan ovat julkaisseet SEA ja Suomen Lähetysneuvosto yhdessä.

Kustantaja
International Evangelical Church, IEC Books, Raahelankatu 16, 00180 Helsinki

Tilaukset voite lähettää sähköpostilla tähän osoitteeseen:
orders@christianbooks.fi

2 €

ILC Books

Perjantai kutsuu rukoukseen muslimimaailman puolesta

■ SYYSKUUSTA 2011 HEINÄKUUHUN 2012 muslimimaailman puolesta rukoukseen kutsuva *PerjantaiRukous* on ilmestynyt.

Monikäyttöistä ja paljon tietoa sisältävää opasta saa tilata kahden euron hintaan osoitteesta ask.us@christianbooks.fi.

Julkaisijoina ovat Suomen lähetysneuvosto ja Suomen Evankelinen Allianssi, kustantajana International Evangelical Church.

Kirkko ja juutalaisuus Lähetysteologisen Aikakauskirjan aiheena

■ TÄMÄN VUODEN Lähetysteologinen Aikakauskirja ilmestyy marraskuussa aiheenaan kirkko ja juutalaisuus. Kirjoituksilla valaistetaan kirkon ja juutalaisuuden suhteiden monenlaisia vaiheita ja merkittävien tapahtumien vaikutushistoriaa nykypäivään asti.

Artikkeleissa pohditaan myös kristillisen to-

distus- ja palvelutehtävän haasteita ja niihin vastaamista.

Kirjoittajina toimivat muun muassa **Heidi Hirvonen, Tomi Karttunen, Juhani Koivisto, Anni Maria Laato, Antoine Levy, Pekka Lindqvist, Jukka Norvanto, Hanna Rissanen, Juha-Pekka Rissanen, Serafim Seppälä, Jouni Turtiainen, Timo Vasko ja Daniel Weintraub.**

Tilaukset: julkaisumyynti@evl.fi. Hinta 10 euroa ja postikulut.

Evankeliumia romanikielelle

■ **SLEYN LÄHETTÄMÄ** Inkerin kirkon lähetyspappi **Arvo Survo** kiintyi romanikulttuuriin ja -musiikkiin jo lapsena, kun mustalaiset soittivat kotikylän kadunvarsilla perinнемusiikkiaan. Nyt Survo kääntää romaninkielelle Johanneksen evankeliumia. Kielioppaina hän käyttää erään kupanitsalaisen romaniperheen jäseniä.

– Romanit eivät kenelle tahansa kieltänsä paljasta, Survo toteaa.

Hän on kuitenkin sukeltanut niin syvälle romanikulttuuriin, että monet mustalaiset katsovat hänet jo sisäpiiriläiseksi. ”Meidän mustalaisiamme”, kuului Survon saama palaute eräästä hänen musiikkiesityksestään.

Johannes on teologisesti tärkeä

Arvo Survo laatii ensin Johanneksen evankeliumin kevytversion, jota on tarkoitus painaa enintään muutama sata kappaletta.

– Johanneksen evankeliumi ei ole helppo käännettävä, mutta se on teologisesti tärkeä. Tämä kevytversio tulee olemaan selkokäännös. Tämän jälkeen laadin saadun palautteen perusteella täydellisemmän käännöksen, Survo suunnittelee.

Survo on tehnyt käännöstyötä vapaa-aikanaan. Työ on haastavaa, sillä kaikkia tarvittavia sanoja ei romanikielessä ole.

Puuttuvat käsitteet Survon on kehitettävä itse. Esimerkiksi *profeetta* voisi olla *anglari*. Se johtuu sanasta *angil*, mikä tarkoittaa ”edessä”.

Kohti aidompaa romanikieltä

Arvo Survo pyrkii käännöksessään tarkkuuteen, joustavuuteen ja venäläisyyksien välttämiseen. Venäjänromanien keskuudessa romanikieli on usein niin venäjän kielen värittämää, että se on

Inkerin kirkon lähetyspappi Arvo Survo pitää romanimusiikin vahvoista tunteista.

käytännössä enemmän venäjää kuin romania.

– Puhtaassa romanikielessä on mustalaisleirien patinaa, ilmaisurikkautta. Sen haluan säilyttää, Survo sanoo.

Arvo Survo palveli 1970-luvulla neuvostoarmeijassa, josta hän ei päässyt puoleentoista vuoteen lomille. Palveluksen aikana hänet valtasi selettämätön kaiho romanimusiikkia kohtaan.

–Suomessa puhutaan slaavilaisesta haikeudesta, mutta venäläiset puhuvat romanihaikeudesta. Ilman sitä venäläinen romanssilaulu olisi jäänyt puolitiehen.

– Koen venäjänromanit erityiseksi lähetysohjeeksi, sanan ja musiikin kautta. Vakuutuin siitä jo nuorena, kun sain lohdutusta mustalaisleirien lauluista, Survo kertoo.

PETRI VÄHÄSARJA

Lue lisää:

www.arvosurvo.com/romani

Kirkon lähetyjärjestöt

Evangelis-luterilainen Lähetyshdistys Kylväjä

puh. (09) 253 254 00
kylvaja@flom.fi
www.flom.fi

Radiolähetyjärjestö Sanansaattajat (SANSÄ)

puh. (019) 457 7700
sansa@sansa.fi
www.sansa.fi

Suomen Evangelisluterilainen Kansanlähety (SEKL)

puh. (019) 779 20
sekl@sekl.fi
www.sekl.fi

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (Sley)

(09) 251 390
sley@sley.fi
www.sley.fi

Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland (SLEF)

puh. (06) 357 6500
slef@slef.fi
www.slef.fi

Suomen Lähetyseura

puh. (09) 12 971
sls@mission.fi
www.mission.fi

Suomen Piipiaseura

puh. 010 838 6500
info@bible.fi
www.bible.fi

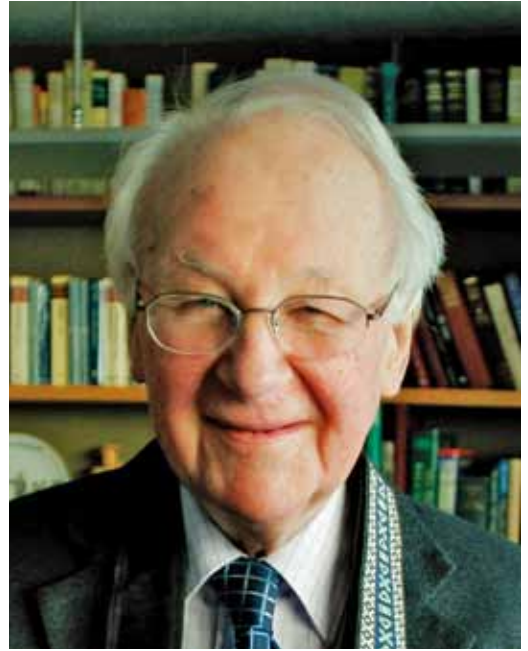
John Stott puolusti klassista lähetysnäkemystä

■ ENGLANTILAINEN PASTORI **John R.W. Stott** (1921-2011) oli yksi viime vuosikymmenien merkittävimmistä lähetystyön olemuksen puolustajista. Hän kokosi ympärilleen rintamaa, joka muistutti niistä maailman ihmisistä, jotka eivät ole evankeliumia kuulleet.

Hän oli mukana muun muassa Lausannen liikkeessä sen perustamisvaiheessa vuonna 1974 ja vielä Manilan kokouksessa vuonna 1989.

John Stott tunnettiin syvällisenä Raamatun opettajana Brittein saarten ulkopuolellakin. Hän oli tuottelias kirjoittaja ja opettaja, jonka vaikutus ulottui eri puolille maailmaa. John Stott muistutti, että seurakunnan tulee kasvaa myös syvyyttä. John Stott kuoli 27.7.2011.

JUHANI KOIVISTO
SEKL:n Ikkuna lähetysteologiaan -sivusto

MISSIOLOGINEN SYMPOSIUMI

Päivitystä tietoihin teologeille, lähetyssteereille, lähetystyöntekijöille ja opiskelijoille.

Aika: maanantaina 14.11. klo 10.15-15.40

Paikka: Kirkkohallituksen toimitalo, 7. kerroksen juhlasali, Satamakatu 11, Helsinki.

Järjestäjät: Kirkon lähetystyön keskuksen (KLK) Lähetysteologinen instituutti ja Helsingin yliopiston systemaattisen teologian osasto.

Ilmoittautuminen 7.11. mennessä riitta.immonen@evl.fi. Symposiumi on maksuton.

Ohjelma:

10.15 Avaus

Dosentti Timo Vasko

10.20-11.15 Luento ja keskustelu

Professori Miikka Ruokanen: Inter-religious Dialogue Promoting Cross-cultural Communication –tutkimushanke

11.15-12.00 Luento ja keskustelu

Dosentti Jyri Komulainen: Intia missiologisena haasteena

12.00-13.15 Lounastauko

13.15-14.00 Luento ja keskustelu

Dosentti Timo Vasko: Teologianmuodostusta dialogissa islamin kanssa: Johannes Damaskolainen 700-luvun uskontoteologina

14.00-15.00 Luento ja keskustelu

Kasvatustieteen maisteri Pekka Y. Hiltunen: Hyvä tietää uskontodialogista –julkaisun käyttömahdollisuudet seurakunnissa

15.00-15.40 Yleiskeskustelu ja yhteenveto päivän annista

Kaupungin edullisin kahvila sai rinnalleen filttikirppiksen

■ **ALVAR AALLON** suunnittelema Lakeuden ristin kirkko vetää joka kesä valtavasti turisteja. Kirkko on myös monien kesäisten juhlien paikka. Seinäjoen alue seurakunta palkkaa kirkossa eri syistä vierailevien ihmisten iloksi ja lähetystyön hyväksi joka vuosi kaksi työntekijää pyörittämään reilun kaupan kesäkahvilaa. Kahvilassa on esillä kristinuskosta ja seurakunnan toiminnasta kertovaa materiaalia.

– Ihminen tarvitsee joka päivä pullaa ja kahvia. On hyvä, jos ne voi nauttia lähetystyön hyväksi, seurakunnan lähetys sihteeri **Pia Ketola** sanoo.

Leipomukset valmistuvat vapaaehtoisten käsissä seurakunnan ostamista aineksista. Vaikka kahvila on Seinäjoen edullisin, se tuottaa noin 5000 euroa kesässä. Tuotto käytetään kokonaan lähetystyöhön.

Lähetys sihteeri Pia Ketola tunnustaa, että kahvilan työntekijöiden palkkakulut ovat tuottoa suuremmat. Seurakunnassa on kuitenkin ajateltu, että näkyvissä oleminen ja lähetystyön esillä pitäminen ovat kahvilaan käytetyn rahan ja vaivan arvoisia asioita. Kaksi nuorta saa samalla kesätyöpaikan ja kokemuksen seurakunnasta työnantajana.

Viime kesänä Mission Cafén yhteydessä kokeiltiin ensimmäisen kerran filttikirppistä. Kolmesti viikossa kuka tahansa sai viiden euron maksusta myydä kirkkopihalla omia tavaroitaan niin paljon kuin yhdelle filtille mahtui. Paikan vuokra meni lähetystyölle ja jotkut kirppismyyjät halusivat lahjoittaa myös tavaroistaan saamansa myyntitulot samaan tarkoi-

Kuva: Danielle Miettinen

Fanni Keskiikiikonen (vas.) ja Sofia Teikari kutsuivat lähetyskahville Seinäjoen Lakeuden ristin kirkkopihassa.

tukseen.

Filttikirppis tuotti paitsi rahaa myös paljon iloa ja raikaaan kokemuksen seurakun-

nasta niin kirppismyyjille kuin asiakkaille.

DANIELLE MIETTINEN

Kuva: Leena Hautala

Kesällä Lakeuden ristin kirkkopihassa voi tehdä kirppislöytöjä. Fanni Keskiikiikonen esittelee filttikirppistä.

Kierrätyspiste

Miten teillä tehdään lähetystyötä?

Laita oman seurakuntasi idea kiertämään *Kirkkomme*

Lähetys -lehden lukijoille: danielle.miettinen@kolumbus.fi

Minoritetsombudsman Eva Biaudet tycker att kyrkan kan fungera som ett språkrör för de mänskliga rättigheterna.

Mer än rätt – mission och mänskliga rättigheter

■ **FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPETS** missionsfest i Borgå samlade ungefär 1 500 människor den 17-19 juni.

- Ute i världen är det stora förändringar på gång, bland annat i norra Afrika och Mellanöstern. Ur de här förändringarna kan det kanske födas något gott, främst gällande minoriteternas ställning. Hoten gäller såväl kristna som andra minoriteters rättigheter. Därför är det *mer än rätt* att vi under den här missionsfesten uppmärksammar de mänskliga rättigheterna. Arbetet för jämlikhet, rättvisa och globalt ansvar är en del av Kristi missionsuppdrag, sade domprost **Mats Lindgård** i sitt välkomsttal vid missionsfesten i Borgå.

På lördagen diskuterade minoritetsombudsman **Eva Biaudet** mänskliga rättigheter tillsammans med den nepalesiska juristen **Bishnu Nepali Gurung**. Samtalet leddes av Rolf Steffansson, direktör för utrikesarbetet.

- Sluta titta! Vi har alla ett ansvar för våra medmänniskor, speciellt de som är utsatta för diskriminering i samhället, till exempel invandrade och minoritetsgrupper, säger Biaudet och framhöll människohandelns offer, både i Finland och internationellt.

Biaudet poängterade att kyrkan kan fungera som en viktig aktör i frågor som gäller mänskliga rättigheter.

Människorättsskämpan Bishnu Gurung berättade om den lägsta kastens möjligheter att stå upp för sina rättigheter i Nepal med hjälp av utbildning och juridisk hjälp.

- Genom utbildning inser daliterna att de har ett människovärde. Kyrkan ger dem också värdighet och självförtroende, eftersom de kristna inte accepterar kastväsendet, säger Gurung.

Sällskapets missionsbudskavle överräcktes till Kronoby församling som välkomnar till missionsfest nästa sommar, den 15-17 juni.

Festdagarna avslutades med en högtidlig mässa i Borgå domkyrka där Kyrkpressens chefredaktör **May Wikström** och docent **Svante Lundgren** höll en dialogpredikan med fokus på de kristnas situation i Mellanöstern.

Text och foto:
JOANNA LINDÉN

Hedberg – aktuell än idag

■ **MAN MÅSTE** inte vara kyrkohistoriker för att bli intresserad av 1800-talets väckelseledare. Det insåg jag som ung teolog när jag var beväringsspastor vid Nylands Brigad våren år 2004.

Inom Kristliga Beväringssgruppen eller KBG, som den också kallas, mötte jag frikyrkligheten och karismatiken som aldrig förr – i Svenskfinlands egen tappning.

Som en luthersk kyrkokristen från en något högkyrklig lokalförsamling var jag osäker och vil-sen både med handpåläggningar och tungomåls-talande.

Samtidigt började jag läsa Fredrik Gabriel Hedbergs (1811–1893) dogmatiska verk om det heliga dopets försvar mot baptismen. Hedberg talade direkt till min lutherska osäkerhet och vil-senhet.

HEDBERG KAN betecknas som en nationell väckelseledare i raden av många andra gråa nationellt kyrkliga hjältar. Trots detta har han visat sig vara mycket mera för mig som lever på 2000-talet.

En äkta kyrkohistoriker skulle i det här skedet påpeka att Hedberg hade vida nordiska kontakter. Han kände C.O. Rosenius och skickade missionskollekt till Sverige redan vid den tiden när Finland ännu saknade ett eget missionssällskap.

Hedbergs missionsintresse och missionsengagemang gör ändå inte honom så värst speciell i sin samtid. Även hans pietetistiska motståndare ivrade för samma mission.

När Finska Missionssällskapet grundades år 1859 stödde Hedberg tillsammans med flera andra evangeliska präster det nygrundade missionssällskapet.

HEDBERGS BOK om dopet lyfter fram två aspekter som anknyter till hans missionsengagemang. Den första aspekten gäller sammanhanget, den andra aspekten innehållet.

Hedbergs sammanhang var lutherskt. Han talade för de lutherska bekännelseskriterierna i den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland samtidigt som han betonade betydelsen av lutherska missionssällskap i världen.

Hedberg var kritisk till Rosenius på grund av dennes alliansbakgrund. Han hittade en tros- och missionsgemenskap med tyska missionärer och

TUOMAS ANTILA
teologie magister,
Helsingfors

framför allt med missionssällskapet i Dresden och dess ledare Karl Graul. Enligt Hedbergs tros-lära var missionen Guds rådslut och hans verksamhet.

Han betonade att Herren leder sin kyrka och mission med den Helige Ande. Den fria nåden i Kristus kommer till människorna främst vid dopet genom Guds Ords predikan och rätt sakramentsförvaltning.

Den gudstjänstfirande församlingen skulle sända ut sina missionärer, vilket enligt Hedberg var missionens rätta kyrkliga sammanhang.

I mötet med andra konfessioner inom Kristliga Beväringssgruppen fick jag nu uppleva en trygghet och en klarhet i den egna lutherska bekännelsen och i den objektiva frälsningen - något i stil med Hedberg.

När jag höll bibelstudium för KBG undervisade jag även om dopet. Mina frikyrkliga vänner sade inte ifrån, men var nog mera intresserade av den efterföljande bönen och tungotatlet. Det blev ett möte med ömsesidig respekt. Hedbergs budskap och hans andliga arv lever vidare. Ännu idag kan vi stämma in i en av hans sångtexter:

Din Andes elddop du oss giv, samt nya tungors gåva! Din lag uti vårt hjärta skriv och lär oss rätt dig lova! Ja upplåt du oss ordets dörr, att med en helt annan kraft än förr, ditt ord av oss förkunna!

Lukasevangeliet på samburu

Foto: Anna Dahlbacka

Översättare Timothy och David.

■ I **DESSA DAGAR** UTKOMMER den första bibeldelen, Lukasevangeliet, på samburuspråket. Arbetet har pågått i några års tid. Samburustammen har väntat på Bibeln på sitt språk i många år. Samburuerna är nära släkt med masajerna, men kunde inte använda sig av masajbibeln, eftersom orden i den ger upphov till väsentliga missförstånd trots att språken är besläktade.

SLEF:s missionärer, **Anna och Magnus Dahlbacka**, blev år 2005 knutna till bibelöversättningsprojektet i Samburu, som inleddes samma år. Projektet administreras av den kenyanska bibelöversättningsorganisationen Bible Translation and Literacy, som i samarbete med Wycliffe Bible Translators International främst jobbar med översättning av minoritetsspråk i Kenya. I samburuprojektet jobbar förutom Anna och Magnus Dahlbacka tre lokala bibelöversättare.

Samburustammen på några hundratusen individer är en av Kenyas drygt 40 folkstammar. De

lever som halvnomader, håller boskap och bor i låga hyddor av kvistar och jord, med djuren tätt inpå. Kännspekt för stammen är indelningen i åldersgrupper enligt sjuårsintervaller. Både flickor och pojkar omskärs innan de anses vuxna och redo för äktenskap. Samburuerna bär färggranna pärlsmycken. Giftn fruar visar sin status genom de smycken de bär.

Parallellt med bibelöversättningen pågår också utarbetandet av ett skriftspråk för samburu. Anna Dahlbacka har utarbetat ett förslag till ortografi som nu skall granskas av behöriga myndigheter.

BRITA JERN

Missionshistorisk dag i Åbo

■ **DEN TREDJE MISSIONSHISTORISKA DAGEN** vid teologiska fakulteten vid Åbo Akademi gick av stapeln den 2 maj 2011. Temat för dagen var denna gång mission i förändring.

Föreläsningarna behandlade intressanta frågeställningar inom missionshistorien under det gångna seklet. Avdelningsdirektör **Rolf Steffansson** från Finska Missionssällskapet lyfte fram missionssamarbetets inflytande på FMS tänkande samtidigt som TD **Karin Sarja** reflekterade över kontinuitet och förändring i Svensk mission. Andra teman som behandlades var bl.a. missionen i Asien under 1900-talets andra hälft. Dagen samlade omkring 50 deltagare och arrangerades i samarbete mellan Missionskommittén i Borgå stift och teologiska fakulteten vid Åbo Akademi.

JOHANNA SÖDÖ

Foto: Anna Dahlbacka

Magnus Dahlbacka i ett samburuhem.

Frukt i kappsäcken

■ **JAG INLEDDE MITT ARBETE** som kyrkans missionssekreterare i början av mars. Ett av mina första uppdrag blev att resa till Namibia. Med oss i kappsäckarna hade vi saker som skulle användas vid en biskopsvigning i Namibias lutherska kyrka, allt från biskopskors till albor.

Jag kunde inte låta bli att jämföra vårt sällskap med **Martti Rautanen**. Vad månne han packade ner i sin väska när han åkte iväg till Namibia för nästan 150 år sedan?

Namibia i södra Afrika är ett bra exempel på vad kristet missionsarbete kan leda till när det fungerar som bäst. Visserligen är kyrkan i Namibia fortsättningsvis i viss mån beroende av oss i norr. Den biskopsvigning som förrättades i norra Namibia i mars hade emellertid lika bra kunnat skötas också utan utländsk närvaro.

VI FICK FÖRMÅNEN att se den afrikanska kristenhetens glädje från första parkett och själva vara en påminnelse om att Kristi kyrka är universell. Vår närvaro vittnade om att vi kristna på de olika halvkloten är ett i Kristus. Det är varje kristens och alla kyrkors uppgift att föra ut evangeliets budskap i ord och handling, att utföra kyrkans missionsuppdrag.

Världen har förändrats sedan Rautanens dagar. För honom tog resan 10 månader. I dag reser vi dit på 10 timmar. Men en ännu större förändring är att två tred-

Foto: Aarne Ormio

RISTO JUKKA

teol.dr, kyrkans missionssekreterare

jedelar av världens kristna numera lever på södra halvklotet. Kristendomens tyngdpunkt har flyttat söderut.

VI KRISTNA här i norr förstår inte alltid vad det här innebär för kristendomen globalt och för missionen. Vi kanske sinsemellan är oense om saker som på södra halvklotet är irrelevanta i de kristnas ögon.

På returren vittnade innehållet i våra resväskor om en annan stor brytning i den världsvida missionen. Många av oss hade packat ner namibiern **Veikko Munyikas** bok *A Holistic Soteriology in an African Context* (En holistisk frälsningssyn i en afrikansk kontext). Böckerna var på väg till Finland för att användas som undervisningslitteratur.

Missionen utgick i tiderna från norr och utfördes i söder, och nu bär vi hem en av de konkreta frukterna i våra kappsäckar tillbaka norrut.

Mission i dag riktar sig inte längre från norr till söder utan från alla platser i alla riktningar. Veikko Munyikas böcker i våra väskor påminner oss om detta.

PRENUMERATIONER OCH ADRESSÄNDRINGAR

Tfn: 020 754 2333
fax: 020 754 2342,
e-post: tilauspalvelut@kotimaa.fi
Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa
PB 137
00201 Helsingfors
UTGIVARE
Kyrkans missionscentral
PB 185
00161 Helsingfors
Tfn: 09 18021
Fax: 09 1802 436
www.evl.fi/kkh/kuo/klk

CHEFREDAKTÖR

Risto Jukka
REDAKTIONSSEKRETERARE
Danielle Miettinen
danielle.miettinen@kolumbus.fi

REDAKTION

Ville Auvinen
Kari Eskelinen
Paula Laajalahti
Maija Sankari
Juhana Sihvo
Johanna Södo
Timo Vasko
Vuokko Vänskä

OMBRYTNING

Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa

FOTOBÄRBETNING

Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa

FÖRLÄGGARE

Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa

TRYCKERI

Kirjapaino Uusimaa

UPPLAGA

6000 st.

TIDNINGEN UTKOMMER

två gånger per år.
Nästa nummer utkommer i mars 2012.

Tidningen skickas till församlingar, missionssekreterarna, kyrkligt anställda präster, lektorer och religionslärarna. Utöver detta skickas tidningen som gruppförsändelse till bland annat kyrkans missionsorganisationer, domkapiteln och missionskontoren.

ISSN 0789-5135

Evankeliumin iloa

Kiitos, että loit meidät ihmiset omaksi kuvaksesi ja elämään yhteyteesi. Kiitos, että avasit meille taivastien poikasi Jeesuksen Kristuksen ristinkuoleman kautta. Pidä meidät tällä taivastiellä.

Kiitos monista lahjoista, joita olet elämäämme suonut. Kiitos perheestä, ystävistä, kodista, terveydestä, isänmaasta ja kauniista luonnosta. Muistamme edessäsi kaikkia, joilla on surua. Lohduta ja tue heitä.

Muistamme edessäsi lähetystyötä kaikkialla maailmassa. Anna lähetystyöntekijöille voimia ja viisautta jakaa iloa ja surua lähimmäistensä keskelä. Anna evankeliumin ilon kirkastua. Siunaa kaikkia lähetyksen ystäviä myös kotimaassa.

Jätämme itsemme ja toinen toisemme sinun kämmenellesi. Luotamme lupaukseesi, että poikasi Jeesus on kanssamme kaikki päivät elämämme loppuun asti. Amen.

SATU ARKKILA

Kirjoittaja on sairaanhoitaja, joka toimii lähetystyössä Sambiassa ja Kongossa. Lähettävä järjestö on Sley.

